

2022

Året som gått på
Institutet för Näringslivsforskning

2022 i siffror

IFN är en av landets ledande forskningsmiljöer inom nationalekonomi.

68

artiklar av IFN-forskare publicerades i vetenskapliga tidskrifter

31

disputerade forskare

8

doktorander

32

vetenskapliga seminarier

”Den måttliga anpassning nedåt av relativlönerna som vi sett i några av de enkla jobben under senare år har

inte varit tillräcklig.”

PER SKEDINGER PÅ
ALTINGET.SE

4

forskningsprogram

2022

Året som gått på
Institutet för Näringslivsforskning

INSTITUTET
NÄRINGSLIVSFORSKNING

Oberoende
forskning av
hög kvalitet

RESERVERAT

Innehåll

- 5 Vd har ordet: "Vår styrka är frågor som är viktiga för näringslivet"
- 6 Styrelsen & Styrelsens ordförande:
"Det behövs åtgärder à la Lindbeckkommissionen"
- 8 Ny bok om svenska skolans uppgång och fall
- 10 Han ska leda nytt forskningsprogram om skatter
- 11 Forskningsprogram:
  - 12 Företagens konkurrenskraft
    - 17 Handelshinder minskar FoU-satsningar
  - 18 Entreprenörskapets ekonomi
    - 23 Världsledande pris i entreprenörskapsforskning
  - 24 Hållbar energiomställning
    - 29 Årets ämne att diskutera vid köksbordet
  - 30 Institutioner, marknader och näringsliv
    - 35 Skolfrånvaro får följder
- 38 Forskningsproduktionen på IFN 2022
- 41 Tredje uppgiften
- 46 Forskarnas externa aktiviteter
- 48 Medarbetare
  - 59 En skola för resten av livet
  - 60 Gästforskare
- 61 Publikationer och akademiska seminarier
- 77 Tribut till Magnus Henreksons forskning om entreprenörskap
- 78 Finansiering av forskningen

FORSKNING FRÅN AX TILL LIMPA

ETT EXEMPEL FRÅN FORSKNINGENS VARDAG

Fröet till forskningen är sprunget ur europeiska forskningskonferenser och då främst en konferens i Cambridge. Idéer utvecklades sedan och diskuteras med forskare på IFN samt andra forskningsinstitutioner i Sverige och utomlands.

Till att börja med inriktas forskningen främst på jobbdynamik. Ett forskningsprojekt om strukturomvandling i det svenska näringslivet startas av Fredrik Heyman, Pehr-Johan Norbäck och Lars Persson med utgångspunkt i deras ESO-rapport 2013:3, "Var skapas jobben?".

Stegvis tar forskningen en ny väg och handlar nu mer om dynamik i *startups*. Inspirationen till detta var bland annat företagsbesök i Värnamo. Ett working paper skrivs och en artikel publiceras i den akademiska tidskriften *Research Policy* 48(7), "Has the Swedish Business Sector Become More Entrepreneurial than the U.S. Business Sector?". Ett antal uppsatser presenteras på akademiska seminarier i Sverige och utomlands.

Forskarna arbetar med att sprida resultaten av sin forskning på bland annat konferenser arrangerade av CEPR och CESifo. De skriver på *DN Debatt*: "Är Sveriges tid som stormakt i entreprenörskap över?". Lars Persson intervjuas i bland annat den amerikanska tidskriften *The Atlantic*.

Projektets resultat blir en del i en andra ESO-rapport av Heyman, Norbäck och Persson, 2021:6, "Ekonomiska krisers dynamik". Än en gång arbetar forskarna parallellt med att sprida resultaten även utanför akademien.

Nästa steg i forskningen togs i januari 2021 när ett projekt om familjeföretagen startades. Det handlar om familjeföretagens roll i näringslivet och dessa företags betydelse för strukturomvandling i kriser (se även sid. 20–21). Och forskningen går vidare ...

”Vår styrka är frågor som är viktiga för näringslivet”

Incitamenten är små för forskare vid universitet och högskolor att kommunicera sin forskning utanför akademien. Här har IFN en viktig roll att fylla genom att förena forskning på hög internationell nivå med vilja och förmåga att sprida kunskap, skriver **FREDRIK SJÖHOLM**, vd för IFN.

NÄR COVIDPANDEMIN klingade av var vi många som trodde på en återgång till en mer normal tillvaro. Vi hade fel. Rysslands anfall på Ukraina har haft vittgående konsekvenser för Sveriges politiska och ekonomiska utveckling. Det mest uppenbara är ansökan om medlemskap i Nato, något som tidigare bedömdes som högst osannolikt. På det ekonomiska området har kriget tillsammans med fortsatta störningar i leverantörskedjor lett till en inflation som vi får gå många decennier tillbaka i tiden för att finna motsvarighet till. Det är med andra ord en ekonomiskt osäker tid som ligger framför oss.

Osäkerheten späs på av en ökad global protektionism. I Kina har en ny ekonomisk politik lanserats med det uttalade syftet att, med hjälp av subventioner och handelshinder, minska beroendet av import från omvärlden. I USA har ett stort projekt sjösatts där man genom skattelättnader för inhemsk produktion ska rädda industrijobb i landet. I EU duggar förslagen om en aktiv industripolitik tätt och målsättningen sägs vara stra-

tegisk autonomi, ett annat uttryck för minskat omvärldsberoende.

Det är på många sätt en ny värld för det svenska näringslivet. IFN fyller, med en kombination av forskning och kommunikation, en viktig roll för att öka förståelsen för samtida

---

”IFN fyller, med en kombination av forskning och kommunikation, en viktig roll för att öka förståelsen för samtida förändringar.”

---

förändringar. Under det gångna året har exempelvis våra elmarknadsforskare varit engagerade i debatter och samtal. Andra kollegor har med utgångspunkt i sin forskning bidragit med analyser i diverse aktuella samhällsfrågor. Vår styrka är att fokusera

på breda och för svenskt näringsliv viktiga områden. Det ger oss möjligheten att med nödvändig kompetens beskriva och förklara stora samhälls-ekonomiska förändringar, och att med en vetenskaplig utgångspunkt föreslå lämpliga ekonomisk-politiska reformer.

Att bedriva denna viktiga verksamhet ställer höga krav på personal och organisation. Vi har under de senaste åren vidareutvecklat en redan välskött verksamhet för att bli än tydligare i vårt uppdrag: IFN ska vara Sveriges främsta miljö för ekonomiska analyser av relevans för svenskt näringsliv. Enligt mitt förmenande lyckas vi väl med att uppnå denna målsättning.

FREDRIK SJÖHOLM,
PROFESSOR OCH VD

Styrelsen

STAFFAN BOHMAN
Ordförande sedan 2019
Civilekonom.

Styrelseordförande i Electrolux och Tysk-Svenska Handelskammaren. Ledamot i Atlas Copco, Åke Wibergs Stiftelse samt IVA:s avdelning IX (Ekonomi). Tidigare ordförande, styrelseledamot i och vd för flera svenska och internationella företag.

FREDRIK SJÖHOLM
Vd sedan 2020
Fil.dr och professor.
Ordförande för

IVA:s avdelning IX (Ekonomi) och ledamot i styrelsen för European Institute of Japanese Studies vid Handelshögskolan i Stockholm. Medlem i East Asian Economic Association, Kungliga Humanistiska Vetenskapssamfundet i Lund samt SNS förtroenderåd.

PÄR BOMAN
Ledamot sedan 2018
Styrelseordförande

Handelsbanken, SCA och Essity, vice ordförande i Industrivärden samt styrelseledamot i Skanska.

STIG CLAESSION
Ledamot sedan 2015
Civilingenjör.
Ägare till Doxa

Plast. Tidigare ordförande för Jönköpings Handelskammare.

CLAES EKSTRÖM
Ledamot sedan 2020
Civilingenjör Chalmers, kandidat-

examen ekonomi samt juridikstudier Göteborgs universitet. Tidigare partner på Altor Equity Partners och Senior Director på McKinsey & Co. Styrelseordförande i Werlabs och ARC. Styrelseledamot i Stadsmissionen och Mondial.

JAN-OLOF JACKE
Ledamot sedan 2018
Civilekonom från Handelshögskolan

i Göteborg. Vd för Svenskt Näringsliv. Vice ordförande Alecta samt styrelseledamot ICC Sverige och ledamot i IVA:s avdelning VI (Företagande och ledarskap).

JENNY LINDÉN URNES
Ledamot sedan 2015
B.A. (phil.). Ägare till och styrelse-

ordförande i Lindéngruppen AB, styrelseordförande i Stiftelsen Färgfabriken, styrelseledamot i Becker Industrial Coatings Holding, Colart International Ltd, Moorbrook Textiles Ltd och Uppstart Helsingborg.

LOUISE LINDH
Ledamot sedan 2020
Civilekonom
Handelshögskolan

Stockholm. Vd för och styrelseledamot i Fastighets AB L E Lundberg. Ordförande i J2L Holding AB, styrelseledamot i Hufvudstaden och L E Lundbergföretagen.

CECILIA MALMSTRÖM
Ledamot sedan 2022
Fil.dr i statskunskap. Tidigare

ledamot i Europaparlamentet, EU-minister och EU-kommissionär. Non resident senior fellow Peterson Institute for International Economics, senior rådgivare Covington och omvärldsanalytiker Lindholmen Science Park.

“Det behövs åtgärder à la Lindbeckkommissionen”

Dagens ekonomiska problem har byggts upp under lång tid. Nu behövs förslag på åtgärder som kan skapa långsiktig och hållbar konkurrenskraft. Här har IFN en uppgift att fylla, skriver **STAFFAN BOHMAN**, styrelseordförande för IFN.

DE FLESTA SVAGHETER som i dag ger negativa spår i tillväxt- och utvecklingskraft i Europa har byggts upp under lång tid: En direkt oansvarig energipolitik, otillräckliga investeringar och satsningar på forskning och utveckling samt en oförmåga till europeisk kraftsamling kring kritiska nyckelteknologier.

Svenska storföretag har under de senaste decennierna klarat sig hyggligt i konkurrensen. Detta har skett genom en kombination av utflyttning närmare växande marknader och det sjunkande värdet på kronan (läs devalveringar) för de delar av näringslivet som haft betydande tillverkning kvar i landet. Det senare gäller inte minst basindustrin.

Vi berömmar oss om en stark utveckling av entreprenörskap och hög andel *unicorns*. Men en förbluffande stor andel av dessa har hittills inte tjänat några pengar! Och expansionen har byggt på obegränsad och gratis tillgång till *other peoples money* under den långa perioden av sjunkande räntor och expansiv central-

bankspolitik. Samtidigt som det inte alltid funnits en stark och konkurrenskraftig affärsidé.

Sverige har under lång tid haft en svag ekonomisk utveckling, där den klena utvecklingen av produktivitet och inkomst per capita dolts av en kraftigt befolkningsökning genom invandring.

”En förbluffande stor andel av dessa [företag] har hittills inte tjänat några pengar!”

Samtidigt har energipolitiken kraftigt försämrat förutsättningarna för långsiktig konkurrenskraft. Till problemkatalogen kan läggas utbildningsväsendets dåliga resultat, rättssystemets oförmåga att garantera individer och företag grundläggande trygghet samt den dåliga integratio-

nen av framför allt den stora gruppen lågutbildade nyanlända.

En av IFN:s stora forskare, professor Assar Lindbeck, stod för en avgörande insats som tog Sverige ur nittio-talskrisen. Det var den åtgärds-katalog som kommissionen med hans namn snabbt levererade till politiskt ansvariga – och som till övervägande delen faktiskt genomfördes – som löste den gordiska knuten.

I en tid ånyo präglad av kriser och där kortsiktiga ”välståndsbearvande” (läs röstmaximerande) åtgärder måste ställas mot långsiktig och hållbar konkurrenskraft har IFN:s forskning och analyser en uppgift i närtid: att med saklig analys av tidens stora ekonomiskpolitiska och samhällspolitiska problem leverera en åtgärds-katalog till dagens politiker, vare sig dessa för tillfället sitter i regering eller är i opposition.

STAFFAN BOHMAN, ORDFÖRANDE IFN

Ny bok om den svenska skolans uppgång och fall

Rekordmånga har sett presentationen av boken *Dumbing Down*, författad av Magnus Henrekson och Johan Wennström. Det är också rekordmånga som har laddat ner boken från nätet. Tidöavtalet speglar bokens analys av skolan, svarar författarna på frågan om genomslaget för deras forskning.

DET BÖRjade FÖR ÅTTA ÅR SEDAN under en middag hos en gemensam bekant. Magnus Henrekson, professor och dåvarande vd för IFN, och Johan Wennström, samhällsin-tresserad skribent, började samtala om den svenska skolan. Sedan dess har Johan Wennström doktorerat i statsvetenskap och ägnat en stor del av sin forskning åt det svenska utbildningssystemet.

– Vår forskning och alla våra samtal har resulterat i denna bok. Och jag tror att vår analys kommer att stå sig i många år, säger Magnus Henrekson.

Dumbing Down: The Crisis of Quality and Equity in a Once-Great School System – and How to Reverse the Trend

Av Magnus Henrekson och Johan Wennström (Palgrave Macmillan 2022).

Den svenska skolan har allvarliga problem: sjunkande kunskaper, betygsinflation, ökad psykisk ohälsa och lärarbrist. Grundorsaken är den läroplan som avvisar ämneskunskaper, ger elever för stort ansvar och försvagar lärarrollen. När kunskapssynen kombinerades med marknadsreformer skapades incitament att konkurrera med annat än kunskaper.

Han hoppas att boken, som bland annat omskrivits i USA och Storbritannien, kommer att diskuteras vidare där och i fler länder:

– Det finns ungefär samma problem i skolan i nästan alla västländer. I dag vet vi att när det går i samma riktning som i Sverige så går det åt fel håll. Och det går fort utför. Men det går också fort uppåt när man inför en mer traditionell undervisning, säger Magnus Henrekson.

De två forskarna menar att vi i grunden vet mycket om vad som fungerar i ett västerländska skolsystem. Exempelvis visar forskningen ”solklart” hur pojkar respektive flickor bäst tar till sig kunskap och hur lärare bäst lär ut – ordning och reda i klassrummet, lärare med auktoritet och en strukturerad läroplan.

Postmodernismens syn på kunskap är grunden i Henreksons och Wennströms tes om skolans uppgång och fall. Kunskapen har relativiserats och överlämnats till eleverna att ansvara för. De visar i sin bok att vad som istället krävs, för att den svenska skolan åter ska ge eleverna goda kunskaper, i grunden är en syn på kunskaper som objektiva.

– En bekant berättade för mig hur hennes barnbarn fick lära sig om Kanada genom att studera trafikplaneringen i Ottawa, som sedan presenterades i klassen. Ingen av eleverna fick helhetsbilden av landet. Och exemplen är många på kunskapsbrister som resultat av denna form av undervisning.

Magnus Henrekson och Johan Wennström har tillsammans skrivit boken *Dumbing Down*, om den svenska skolan.

Men det är inte bara postmodernismen som är förklaringen till att den tidigare väl fungerande skolan gick förlorad, menar Henrekson och Wennström. På 1990-talet genomfördes dessutom en marknadsiering av skolan som kom att förstärka postmodernismens negativa effekter.

När skolan inte lär ut allt man behöver kunna för att klara sig bra i livet så blir familjens socioekonomiska ställning allt viktigare. Välutbildade föräldrar kan kompensera för skolans brister.

– Det är en grym kunskapssyn att barn ska utgå från sina egna erfarenheter, säger Johan Wennström och fortsätter:

– De som inte får med sig kunskaper hemifrån lever ofta i en begränsad värld som skolan tidigare utvidgade.

Vilket genomslag har er forskning om skolan fått?

– Tidöavtalet speglar vår analys, säger Johan Wennström.

I avtalet som ligger till grund för samarbetet mellan sittande regering och Sverigedemokraterna kan man läsa: ”Skolans styrdokument (läroplaner, kursplaner och ämnesplaner) reformeras i enlighet med barns kognitiva

utveckling och får ökat fokus på inläring, färdigheter samt fakta- och ämneskunskaper.” I avtalet förespråkas vidare ”författningsändring för att tydliggöra att läraren beslutar om undervisningen och dess uppläggning”. Båda dessa förändringar är onekligen i linje med Henreksons och Wennströms analys av vilken medicin som krävs för en bättre skola.

Boken *Dumbing Down* kan laddas ner gratis från nätet. 40 000 (!) nedladdningar var det vid årsskiftet 2022/23. Även det lanseringsseminarium som arrangerades av IFN under våren har visats rekordmånga gånger. Seminariet är det mest sedda av samtliga seminarier som IFN arrangerat under årens lopp.

Vad har ni lärt er av forskningen och skrivandet av boken?

– Jag har lärt mig att det lönar sig att nöta på, trots att så många var kritiska från början. Vänstern var kritisk till vårt resonemang om kunskapssynen och högern till kritiken av marknadsieringen, säger Johan Wennström.

Magnus Henrekson tillägger att för att inte bara nå ut i debatten utan också göra skillnad så måste gedigen forskning ligga till grund för analysen. Det finns inga genvägar. □

Han ska leda nytt forskningsprogram om skatter

Daniel Waldenström har utsetts till chef för det nya forskningsprogrammet *Skatter och samhälle* som sjösätts på IFN 2023.

SKATTER INGÅR sedan länge i Daniel Waldenströms forskningsintressen: frågor om fördelning av den gemensamma kakan men också hur skatter inverkar på samhället i stort och på företag och individer.

– Fördelningsfrågor är viktiga. Tillväxt kontra fördelning är en av ekonomins grundläggande frågor, säger han och tillägger:

– Det är intressant att studera vilka skatter som accepteras av skattebetalarna. Vi vill exempelvis att människor ska fortsätta jobba och spara.

Han har tidigare bidragit med forskningsunderlag om Sverige till den franske forskaren Thomas Pikettys forskningsprojekt om ekonomisk ojämlikhet i förmögenhets- och inkomstfördelning. Forskningen resulterade bland annat i den omskrivna boken *Capital in the Twenty-First Century* (2014).

Daniel Waldenström är disputerad i nationalekonomi och i ekonomisk historia. Han kom till IFN som forskare på 00-talet, och innehade därefter en professur i nationalekonomi vid Uppsala universitet. Han var gästprofessor vid Sorbonne och Paris School of Economics fram till 2019. Sedan juli 2016 är Daniel Waldenström åter anställd som forskare vid IFN.

Under det gångna året har Daniel Waldenström arbetat med att bredda IFN:s databas SWEDINA där uppgifter om svenska inkomster och förmögenheter ingår.

– Vi har lagt till historiska uppgifter och samtidigt har databasen blivit mer heltäckande. Nu kan vi exempelvis koppla samman enskildas inkomster och nationalinkomsten.

Daniel Waldenström förklarar att det finns ett gap mellan redovisade inkomster och inkomster i hela ekonomin. Exempelvis så syns inte välfärdstjänster för skola och vård som subventioneras via skattsedeln. Det samma gäller för pengar som företagen återinvesterar i verksamheter. Det här vill han studera vidare.

I det nya skatteprogrammet kommer fyra till fem IFN-forskare samt en rad affilierade forskare att ingå. Vad ska de beforska?

– Inkomstskatt är den största enskilda budgetposten så den är vi intresserade av. Men även skatt på företag är viktig.

Han berättar att en nydisputerad forskare som studerat företagsbeskattning kommer att anställas.

– Vi vill studera samspelet mellan företag och anställda och vilken roll skatterna spelar i detta. Det är ett fält som är alltför lite beforskat. □

Forskningsprogram

IFN:s forskning är opartisk och oberoende. Professionell integritet och objektivitet utgör riktlinjerna för all forskning och analys som bedrivs vid institutet.

Företagens konkurrenskraft

Två pågående strukturella trender förändrar i grunden företagens förutsättningar för att vara konkurrenskraftiga. Dels har internationella samarbeten, handelsmönster och värdekedjor förändrats i finans- och coronakrisens spår. Dels innebär utvecklingen av artificiell intelligens och digitaliseringen att arbetsuppgifter i allt högre grad automatiseras.

FÖRÄNDRINGARNA ÖKAR behovet av att förstå hur företag och beslutsfattare kan och bör agera för att globalt konkurrenskraftiga svenska företag ska vara en del av framtidens näringsliv. Utfallet formas även till stor del av arbetsmarknads-, konkurrens-, immigrations-, skatte-, entreprenörs- och utbildningspolitiken. Dessutom krävs kompetenta analyser och detaljerad fakta för evidensbaserat beslutsfattande. För att möta dessa behov samlar IFN forskare inom internationell ekonomi, industriell organisation, företagsfinansiering och arbetsmarknadsekonomi. Vi forskar inom tre kärnområden:

- *Artificiell intelligens och digitalisering.* Vi undersöker hur teknikutvecklingen påverkar de svenska företagens produktivitet, konkurrenskraft och humankapital. Vi studerar även hur dessa mönster skiljer sig åt mellan företagstyper, branscher, regioner och över konjunkturcykeln.
- *Svenska företag på en global marknad.* Vi studerar internationella handelsavtal och andra faktorer som ökar globaliseringen och

hur denna globalisering i sin tur påverkar företags organisation, humankapital, konkurrenskraft och lokalisering av verksamheter.

”Programmet är internationellt konkurrenskraftigt.”

JOACIM TÅG
PROGRAMCHEF

-
- *Företagsstyrning och ägande.* Vi studerar hur företagsstyrning och ägande påverkar företagens konkurrenskraft, kompetensutveckling och effektivitet. Vi studerar även vem som blir företagsägare och ledare samt kapitalförsörjningen till nystartade företag.

Programmet är internationellt konkurrenskraftigt. Forskningsteamet har

omfattande erfarenheter av moderna ekonometriska verktyg, att utveckla nya ramverk och att publicera i ledande akademiska tidskrifter. De är vana att kommunicera forskningsresultat till en bredare publik. En nyckelresurs är omfattande registerbaserade databaser på företags- och individnivå som täcker samtliga svenska individer och företag under tre decennier.

Programmets huvudfinansiär är Marianne och Marcus Wallenbergs Stiftelse.

Ordinarie forskare: Emil Bustos, Malin Gardberg, Fredrik Heyman, Henrik Horn, Pehr-Johan Norbäck, Martin Olsson, Matilda Orth, Erik Prawitz, Fredrik Sjöholm, Melinda Suveg, Joacim Tåg.

Affilierade: Ola Andersson, Thor Berger, Carl Magnus Bjuggren, Karin Edmark, Shon Ferguson, Jens Josephson, Matti Keloharju, Samuli Knüpfer, Alexander Ljungqvist, Florin Maican, Alexander Montag, Lars Oxelheim, Marco Pagano, Annalisa Scognamiglio.

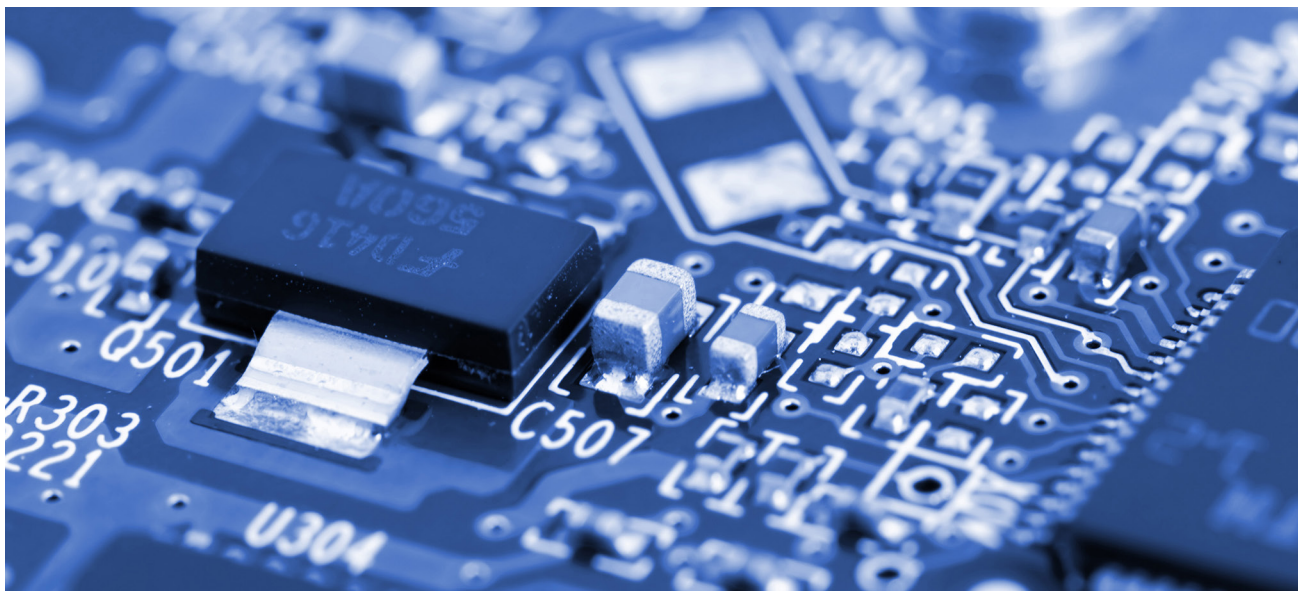
Doktorander: Simon Ek, Henrik Hällerfors, Olga Lark. □

Ny databas förnyar och fördjupar forskningen

Unika databaser som skapats på IFN gör att forskning om näringslivets och företagens villkor kan breddas, fördjupas och förnyas. Inom programmet Företagens konkurrenskraft är databaserna centrala för att studera AI, digitalisering, globalisering och företagsägande.

– Vi arbetar med egna unika databaser här på IFN. På så sätt kan vi både bredda, fördjupa och förnya vår forskning om näringslivets och företagens villkor, säger Joacim Tåg.

En ny satsning under året är att IFN har varit med och tagit de första spadtagen för *Nordic Microdata Database*. Det handlar om en gemensam nordisk databas med registerdata om företag och hushåll som täcker flera decennier. Initiativet leds av akademiker på IFN samt ledande nordiska universitet och handelshögskolor inom

ekonomi och finansiell ekonomi. Nordiska ministerrådet står för huvuddelen av den initiala finansieringen.

FAME- (företags-, arbetsmarknads- och entreprenörskaps-) databasen är en databas som varit central för forskningen på IFN allt sedan den etablerades 2018. Databasen kombinerar register från Statistiska centralbyrån med IFN:s egna företagsdataregister (se faktaruta sid. 21). Under året har arbete pågått med att förnya och uppdatera databasen med utökat innehåll om företagens produktivitet, innovationsverksamheter samt med för-

djupade mått på humankapital i befolkningen, exempelvis detaljerad information om utbildning.

– Fördelen med FAME är att det är lättare för forskare att dra igång nya projekt eftersom data redan är på plats hos oss på IFN. Samverkan mellan forskare, men även mellan forskare och forskningsassistenter, underlättas också eftersom kodbasen, variablerna och namnen alltid är de samma, säger Joacim Tåg.

Han berättar om två forskningsprojekt som hade varit omöjliga att genomföra utan dessa databaser.

– Inom programmet studerar vi hur artificiell intelligens påverkar samhället, men AI har även påverkat hur vi bedriver forskning. De stora mängder data (så kallade *big data*) som FAME-databasen innehåller är väl lämpade för maskininlärningsalgoritmer som i dagsläget är grunden för artificiell intelligens, förklarar Joacim Tåg.

Genom att använda dessa metoder har han tillsammans med Luca Coraggio, Marco Pagano och Annalisa Scognamiglio (University of Naples Federico II) för första gången lyckats ta fram ett mått på hur bra företag är på att se till att rätt person utför en viss arbetsuppgift inom företaget.

– Genom att studera detta kan vi bättre förstå varför vissa företag är mer produktiva än andra och vad företagen och samhället i stort kan göra för att öka produktivitetstillväxten.

– Det andra projektet är en studie relaterad till hållbarheten i det svenska näringslivet, säger Joacim Tåg.

Studien är gjord av honom tillsammans med Matti Keloharju och Samuli Knüpfer, Aalto University School of Business. En hållbar utveckling – ur ekonomiska, sociala, hälso och miljömässiga aspekter – är central för samhället i stort och även för näringslivet.

Det är första gången som vd:ars mentala och fysiska hälsa dokumenteras systematiskt. Forskarna har mätt hälsa dels genom diagnoser ställda av läkare inom

slutenvården, dels genom diagnoser ställda av specialistläkare inom öppenvården och även genom att koppla den aktiva ingrediensen i utfärdade recept till diagnoskoder.

– Studien visar att svenska chefer överlag har mycket god fysisk och mental hälsa i jämförelse med medelsvensken. Och god hälsa är en förutsättning för att nå och stanna på toppen av det svenska näringslivet, säger Joacim Tåg.

I september 2022 uppmärksammades studien i tidningen *Chef* och studien är för närvarande i slutskedet av utvärderingsprocessen vid den ansedda tidskriften *Leadership Quarterly*. Även inom andra forskningsprogram på IFN studeras hållbar utveckling. Det gäller i första hand programmet Hållbar energiomställning, men även det nya projektet ”Betydelsen av folkhälsointerventioner tidigt i livet för kognitiv hälsa och demens” inom programmet Institutioner, marknader och näringsliv. □

Ny forskare

Emil Bustos kom till IFN under 2022, som nybliven ekon.dr. *Firms Hiring, Investment and Risk Management Decisions* är titeln på hans avhandling.

– Jag studerade hur företag påverkas av konkurrens, kreditbegränsningar och kollektivavtal. De senare tycks gynna större företag som har råd att höja lönerna för att attrahera arbetskraft när löneläget höjs, säger Emil Bustos.

Om valet av arbetsplats säger han:

– IFN:s forskning ligger nära min egen och jag får mycket tid att forska. Dessutom hade jag hört mycket gott om IFN. Stämningen är prestigelös och man hjälper varandra.

Forskning under 2022

Här presenteras ett urval av forskningsprojekt och publiceringar inom programmet Företagens konkurrenskraft. Läs om övriga projekt på ifn.se.

1 Globalisering, rekryteringar och jobbrörlighet

I denna studie undersöks sambandet mellan företags exportintensitet och vilka rekryteringsstrategier som företagen använder sig av. Forskarna finner att exportintensiva företag i högre utsträckning anställer personer med egen erfarenhet av att jobba i exportföretag. De finner också att högkvalificerad arbetskraft rör sig från hemmamarknadsorienterade till exportintensiva företag när globaliseringen ökar.

Projektansvariga: Fredrik Heyman och Fredrik Sjöholm

”Globalization, Recruitments, and Job Mobility”. Accepterad (2022) för publicering i *Canadian Journal of Economics*, av Carl Davidson, Fredrik Heyman, Steven Matusz, Fredrik Sjöholm och Susan Chun Zhu.

2 Valutakurskänslighet och nettosammansättningen av utländska tillgångar

Studien visar att sammansättningen av ett lands utländska nettotillgångar har en inverkan på dess valutas volatilitet. Valutor från länder med mycket utländsk privat skuldfinansiering reagerar vanligtvis kraftigare på osäkerhet på finansmarknaden, medan länder som förlitar sig mer på aktiefinansiering har en stabilare växelkurs.

Projektansvarig: Malin Gardberg

”Exchange Rate Sensitivity and the Net Foreign Asset Composition”. *Journal of Money, Credit and Banking* 54(2-3), 569–598, av Malin Gardberg (2022).

3 Begränsningar i internationell handel minskar investeringar i FoU

Denna studie visar att en tullavgift på exportvaror skulle minska mängden investeringar i FoU, med negativa konsekvenser för produktivitet och vinster i svenska industriföretag. Resultaten pekar på att en restriktiv handelspolitik har konsekvenser för utformningen av en effektiv innovationspolitik.

Projektansvariga: Florin Maican och Matilda Orth

”The Dynamic Impact of Exporting on Firm R&D Investment”. Accepterad (2022) för kommande publicering i *Journal of the European Economic Association*, av bland andra Florin Maican och Matilda Orth.

4 Vad hindrar kvinnor från att nå toppen?

Forskarna visar att det är mindre sannolikt att kvinnliga än manliga chefer utnämns till vd:ar eller till välbetalda chefspositioner. Skillnader i kvalifikationer kan inte förklara detta då kvinnliga chefer är mer kvalificerade än männen. Istället visar studien att kvinnorna halkar efter männen i karriären under de första fem åren efter familjebildning.

Projektansvariga: Matti Keloharju, Samuli Knüpfer och Joacim Tåg

”What Prevents Women from Reaching the Top?”. *Financial Management* 51(3), 711–738, av Matti Keloharju, Samuli Knüpfer och Joacim Tåg.

Handelshinder minskar FoU-satsningar

Hot om ökad protektionism är en realitet. Matilda Orth och hennes kollegor visar att en tullavgift på exportvaror kan minska mängden investeringar i FoU och ge negativa följder för produktivitet och vinster.

HUR PÅVERKAR FÖRETAGS möjligheter att exportera, dels avkastningen av FoU-satsningar, dels incitamenten att investera i FoU? Och vad kan politiker göra för att stimulera FoU-satsningar? Detta är de grundläggande frågor som Matilda Orth och hennes forskarkollegor försöker besvara.

– Företag som satsar på FoU ökar sin långsiktiga produktivitet, det gäller särskilt företag som säljer mycket på export, säger Matilda Orth.

Forskarna har mätt hur mycket avkastningen ökar på lång sikt i företag när man investerar i FoU. Det visar sig att i exporterande högteknologiska företag blir ökningen 8 till 53 procent. I lågteknologiska företag är siffran betydligt lägre.

– Exportmarknader är viktiga för att svenska företag ska få tillräckligt stora marknader att arbeta på och för att de ska kunna behålla sin innovationskraft, förklarar Matilda Orth.

Forskarna har en ny modell som tillåtit dem att bland annat studera vad det innebär med en 10-procentig tullavgift på exportvaror. De beräknar konsekvenserna av en sådan åtgärd på FoU-satsningar, produktivitet och långsiktiga vinster. Dessa resultat jämförs sedan med resultat av nuvarande policy.

Det visar sig att en sådan tullavgift minskar den långsiktiga

avkastningen på investeringar i FoU med knappt 19 procent för medianföretaget i högteknologiska industrier. Dessa företag skulle samtidigt minska mängden investeringar i FoU med 8 procent. Det är framför allt företag som redan satsar på FoU som minskar sina investeringar. Få företag skulle upphöra med sin FoU-verksamhet och oddsen för nya företag att börja investera i FoU försämras endast marginellt.

Forskarna har också simulerat vad samhällets olika FoU-stöd har för effekter. De ser att FoU och möjligheten att vara aktiv på en global marknad går hand i hand.

Det betyder att offentliga satsningar för att stimulera innovationsinvesteringar kan motverkas av handelsrestriktioner som begränsar tillträdet till världsmarknaderna. Denna koppling mellan företags exponering globalt och nivån på FoU-investeringar är viktig att känna till för beslutsfattare om de vill främja innovation. En restriktiv handelspolitik får helt enkelt konsekvenser för utformningen av en effektiv innovationspolitik.

– Ökade restriktioner för frihandel minskar avkastningen på FoU-satsningar, säger Matilda Orth. □

Artikeln ”The Dynamic Impact of Exporting on Firm R&D Investment” av Florin Maican, Matilda Orth, Mark J. Roberts och Van Anh Vuong Roberts har publicerats 2022 i *Journal of the European Economic Association*.

Entreprenörskapets ekonomi

Ett väl fungerande entreprenörskap kommer att vara avgörande för näringslivets motstånds- och omställningskraft i en alltmer komplex värld. Covidpandemin har tydliggjort värdet av att bygga motståndskraftiga ekonomier för att möta framtida kriser.

PRINCETON-PROFESSORN Markus Brunnermeier visar i sin uppmärksammade bok *The Resilient Society: Economics After Covid* att motståndskraft och entreprenörskap blir allt viktigare för näringslivets effektivitet.

I dagens ekonomi är kunskap nyckeln till att underlätta och stimulera ett entreprenörskap med såväl omställningskraft som motståndskraft. Inom nationalekonomisk forskning studeras hur olika institutioner och regelverk i allmänhet påverkar entreprenörskapet och dess effekter på näringslivets motståndskraft och förnyelse samt den ekonomiska tillväxten. Därmed kan vi bidra med värdefull kunskap om hur olika institutioner och regelverk påverkar den entreprenörsdrivna strukturomvandlingen, en kunskap som kan vara av avgörande betydelse för entreprenörskapets framtida utveckling i Sverige.

Forskningsprogrammet belyser vilka ekonomiska grundförutsättningar,

exempelvis former för bolagsägande, skattesystem och allmänna institutioner, som kan bidra till att skapa ett entreprenörskap för tillväxt. Programmet möjliggör att på IFN skapa en forskarkompetens inom dessa för svenskt näringsliv avgörande frågor. Här har bland annat utvecklats en unik databas som gör det möjligt att studera hur entreprenörskap påverkas av olika institutionella faktorer. På IFN har det dessutom skapats en mötesplats för experter, befattningshavare, journalister och forskare med intresse för entreprenörskapets betydelse för näringslivets motstånds- och omställningskraft samt en allmän välståndsutveckling.

Följande *ordinarie forskare* deltar i programmet: Olle Hammar, Magnus Henrekson, Per Hjertstrand, Anders Kärnä, Pehr-Johan Norbäck, Martin Olsson, Lars Persson, Erik Prawitz, Per Skedinger, Mikael Stenkula, Roger Svensson, Björn Tyrefors, Daniel Waldenström.

”Vi har en unik databas som gör det möjligt att studera hur entreprenörskap påverkas av olika institutionella faktorer.”

LARS PERSSON
PROGRAMCHEF

Affilierade: Martin Andersson, Spencer Bastani, Thor Berger, Carl Magnus Bjuggren, David Cesarini, Harald Edquist, Mikael Elinder, Polina Karpaty, Johan Klaesson, Alexander Ljungqvist, Johanna Möllerström, Paula Roth, Yves Zenou, Thomas Åstebro.

Doktorander: Alexandra Allard, Felicia Doll, Eleanor Johansson, Niklas Wykman. □

Annual Summary

Category	Q1	Q2	Q3	Q4	Annual Total
Revenue	120,000	130,000	140,000	150,000	540,000
Expenses	80,000	85,000	90,000	95,000	350,000
Profit	40,000	45,000	50,000	55,000	190,000

BUDGET PLANNER

Income

Source	Amount
Salary	100,000
Dividends	5,000
Interest	2,000
Other	1,000
Total	108,000

Expenses

Category	Amount
Utilities	15,000
Food & Dining	10,000
Transportation	5,000
Entertainment	3,000
Other	2,000
Total	35,000

Familjeföretag är annorlunda

Drygt hälften av alla svenska privata företag med anställda är familjeföretag. Men hittills har få forskat om deras särart och funktion i det ekonomiska ekosystemet. Sedan en tid har IFN ett forskningsprojekt med fokus på familjeföretagens roll för näringslivets utveckling och balans.

VART TREDJE SVENSKT JOBB finns i familjeföretag och en fjärdedel av Sveriges börsnoterade företag är familjeägda. Dessutom svarar familjeföretagen för hälften av omsättningen i svenska privata företag.

– Familjeföretag är annorlunda, säger Lars Persson, vice vd för IFN och ansvarig för institutets forskning om entreprenörskap.

Han förklarar att familjeföretagen behåller sina anställda under lågkonjunkturer, men nyanställer färre i goda tider. Därtill är de anställda mer sällan sjukskrivna och byter inte

lika ofta arbetsplats. Det betyder att familjeföretag spelar en viktig roll i lågkonjunkturer, exempelvis under finanskrisen 2008/09 och nu senast under pandemin.

– Familjeföretagen har större uthållighet under svängningar i ekonomin. Det beror på att de tar något mindre risker och har lägre belåningsgrad än övriga företag, säger Lars Persson.

Familjeföretag är helt enkelt mer konservativa än många andra företag när de balanserar målen vinst och långsiktig verksamhet. IFN-forskarna förklarar i en artikel i *Ekonomisk Debatt*, nr 7 2022, att familjeföretagen tenderar ”att vara

mindre riskbenägna gällande investeringar och finansiering och att erbjuda högre anställningstrygghet men lägre löner än icke-familjeägda företag”.

– Vår analys visar att familjeföretag bidrar till stabiliteten i näringslivet, säger Lars Persson och tillägger:

– Familjeföretagande verkar ha en positiv effekt på näringslivets motståndskraft men spela en mindre roll för näringslivets omställning.

Forskningen om familjeföretag är ett samarbete mellan två av IFN:s forskningsprogram: Entreprenörskapets ekonomi och Företagens konkurrenskraft (se även sid. 12).

Svenska företag har, på senare år, under en rad kriser klarat sig bra. Detta beror till stor del på att näringslivet är dynamiskt med flera typer av företag och anställda med olika kompetenser, vilket borgar för en god omställningsförmåga. När etablerade företag har problem i samband med kriser, finns nya företag med ny teknologi och nya affärsidéer redo att ta vid. Samtidigt kan de etablerade företagen ställa om.

– Vi har en ekonomi som kan återhämta sig snabbt. Den mekanismen kallar vi studsmatteekonomi, säger Lars Persson och tillägger att detta är bättre än en skydds nätsekonomi som kan stoppa strukturomvandling.

– Man kan inte undvika att få en smäll. Det viktiga är att ta smällen och snabbt kunna resa sig upp igen, menar Persson.

Han berättar att kriser även kan skapa möjligheter, exempelvis genom att kapital är billigare, vilket underlättar företagsomställningar. Samtidigt gäller det att skapa institutioner och regelverk som stimulerar strukturomvandling och omställning under olika typer av samhällsutmaningar.

Det gäller inte minst i samband med de utmaningar som den hållbara strukturomvandlingen ger upphov till.

– Under 2022 har vi inlett studier av entreprenörskapets roll för en hållbar strukturomvandling, berättar Lars Persson och förklarar att det är ett samarbete mellan IFN och Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU).

Det handlar om *cleantech*, det vill säga alla processer, produkter eller tjänster som minskar negativ miljöpåverkan genom förbättrad energieffektivitet, hållbar resursanvändning och miljöskydd i olika former. Cleantech kan handla om allt från återvinning, via grön kemi, till förnybar energi.

– I samhällsdebatten sägs ofta att företag bör utveckla mer och bättre cleantech så att kan de bidra till att rädda klimatet. Men det är inte så enkelt för mindre företag. Vi har studerat vem som tar cleantech-patent. Det visar sig att det oftast är större företag. Det finns helt enkelt en cleantech-klyfta i entreprenörssektorn, säger Lars Persson och fortsätter:

– I princip all vår forskning om entreprenörskap – med eller utan kriser – pekar på vikten av att ha en mångfald av företag i det ekonomiska ekosystemet. □

Databasen är unik

– I IFN:s unika ägardatabas definieras ett företag som familjeägt om minst två personer av ägarna och i styrelsen är släkt, det vill säga barn-förälder, syskon, farmorförälder, kusiner eller gifta, förklarar forskaren Martin Olsson.

Han och hans kollegor använder detaljerad information om både släktskap och företagsägande. Först skapas släkträd från 1932 och framåt med hjälp av information från Statistiska centralbyrån om alla personer registrerade i Sverige. Sedan inhämtas information om kvalificerade ägarandelar i fåmansföretag från Skatteverkets K-10 blanketter. Till dessa uppgifter kopplas styrelsedata från Bolagsverket som gör att vd och styrelseordförande kan identifieras i alla företag som är registrerade i Sverige.

– Att kunna identifiera familjeföretag ger oss en unik möjlighet att öka förståelsen för deras betydelse i näringslivet, och det är ovanligt i ett internationellt sammanhang, säger Martin Olsson.

Pågående forskning 2022

Här presenteras ett urval av forskningsprojekt inom programmet **Entreprenörskapets ekonomi**. Läs om övriga projekt på ifn.se.

Intraprenörskap

Entreprenörskap är avgörande för ett livskraftigt och fungerande näringsliv och ekonomisk utveckling. Både inom forskning och policydebatt diskuteras i dag entreprenörskapets betydelse. Mycket av denna diskussion har dock fokuserat på entreprenöriella företagare, men även anställda kan vara entreprenöriella. De brukar kallas intraprenörer.

Det är stora skillnader mellan länder vad gäller intraprenörskapets betydelse och omfattning. Syftet med detta projekt är att förklara dessa skillnader och att identifiera vilka faktorer som kan bidra till ökat intraprenörskap.

Projektansvarig: Mikael Stenkula

Tillväxt och lokala institutioner: vad kan politiken göra?

Hur kan förutsättningar och villkor för entreprenörskap på landsbygden förbättras och komma de många människorna till del?

Inom projektet fokuseras på lokala institutioner – formella och informella. Institutioner är de normer och regler som styr dels hur vi agerar själva, dels hur vi interagerar med varandra. Goda lokala institutioner som gynnar och uppmuntrar lokalt företagande och utveckling är en lokal ”kollektiv nytthet” som påverkar alla invånare i ett samhälle.

I projektet studeras goda institutioners ursprung, hur de kan utvecklas, inte minst genom policyåtgärder.

Projektansvarig: Magnus Henrekson

Svensk inkomst- och förmögenhetsfördelning och mobilitet

Kunskap om kopplingarna mellan generationer vad gäller inkomster och förmögenheter är av yttersta vikt för centrala samhällsvetenskapliga frågor.

I detta projekt studeras intergenerationsmobilitet vad gäller inkomster och förmögenheter i Sverige från början av 1900-talet till i dag. Inom projektet skapas nya databaser över förmögenheter och arv. Utifrån dessa data studerar forskarna såväl frågor av allmän karaktär som en rad Sverigespecifika frågor. De senare handlar om inkomst och förmögenhetsfördelning från välfärdstatens uppbyggnad, via dess expansionsfas fram till i dag.

Projektansvarig: Daniel Waldenström

Saras D. Sarasvathy och Martin Andersson, ordförande för priskommittén, vid prisutdelningen på IVA i Stockholm, maj 2022.

Världsledande pris i entreprenörskapsforskning

Global Award for Entrepreneurship Research 2022 tilldelades Saras D. Sarasvathy, professor vid Darden School of Business, University of Virginia. Sarasvathy fick priset för sin banbrytande forskning om entreprenöriellt beslutsfattande och den entreprenöriella processen.

GLOBAL AWARD är den världsledande utmärkelsen inom entreprenörskapsforskning med en prissumma på 100 000 euro. Priset delas gemensamt ut av Entreprenörskapsforum och Institutet för Näringslivsforskning (IFN) och Vinnova är medfinansier. Lars Backsell har donerat 2022 års prissumma.

Saras D. Sarasvathys forskargärning har fundamentalt förändrat och givit nytt liv åt entreprenörskapsforskningen. Hennes arbete med entreprenörskapsmetoden *effectuation* visar hur entreprenörer använder tillgängliga resurser och fokuserar på hanterbara

förluster snarare än på vinstmaximering. Men den visar också hur entreprenörer identifierar tillitsfulla samarbetspartners och ser oförutsedda händelser som möjligheter snarare än problem. Hennes forskning har på ett avgörande sätt förändrat och utvecklat förståelsen för entreprenörens arbete och beslutsfattande och har inspirerat en ny generation forskare.

Sarasvathys forskning har nått långt utanför entreprenörskapsfältet och har bidragit till utvecklingen inom angränsande forskningsområden såsom marknadsföring, strategi och internationellt företagande. Detta om något

visar hur entreprenörskapsforskare genom att använda egna begrepp och teorier kan påverka utvecklingen även inom närliggande forskningsfält.

Saras D. Sarasvathy speglar och belyser i sin forskning även den verkliga entreprenörens erfarenheter, skriver priskommittén och tillägger att hon samtidigt givit forskarvärlden ett nytt verktyg för att förklara och undervisa om entreprenörskap.

För mer information, besök prisets webbplats, e-award.org.

Hållbar energiomställning

En hållbar energiomställning syftar till att minska användningen av fossila bränslen på ett resurseffektivt och tillförlitligt sätt. Något som är högaktuellt när kriget rasar i Ukraina och priset vid bränslepumpen stiger. I IFN:s forskningsprogram om energi studeras hur en hållbar energiomställning ser ut.

EN HÅLLBAR ENERGIOMSTÄLLNING syftar till att drastiskt minska användningen av fossila bränslen. Hållbarhet innebär även att energiförsörjningen är resurseffektiv och tillförlitlig. I detta forskningsprogram använder vi nationalekonomisk teori och empiriska verktyg för att undersöka hur marknader och regleringar fungerar. Vi studerar även hur regelverket kan förbättras.

Ökad elektrifiering, bland annat av transporter och industriella processer, är en avgörande del av lösningen. Samtidigt är elproduktion och uppvärmning den globalt största källan till utsläpp av växthusgaser. För att motverka klimatförändringarna måste samhället därför ställa om till mer fossilfri elproduktion.

Klimatomställningen har inneburit en stor ökning av oregelbunden förnybar elproduktion, särskilt vindkraft, i den svenska elförsörjningen.

En ekonomiskt hållbar energiförsörjning är resurseffektiv. Dock råder

oenighet om hur ett sådant system bör se ut. I västvärlden är det vanligt att elproduktion från kärnkraft fasas ut, medan Kina och andra länder med snabbt ökande energibehov ser kärnkraft som en självklar del av sin framtida elförsörjning.

En tillförlitlig energiförsörjning säkerställer att det finns planerbar elproduktion för att täcka efterfrågan vid varje tidpunkt och överallt i systemet, förutom kanske i vissa extremfall. Annars riskerar elsystemet att kollapsa.

Energiomställningen i Sverige har de senaste åren inneburit stora svängningar och ökande regionala skillnader i priset på el, bland annat som en följd av efterfrågeöverskott i södra Sverige och kapacitetsbrist i elnätet. Dessa effekter har orsakat ett ökande missnöje med energipolitiken.

Detta forskningsprogram studerar särskilt elmarknaden i ljuset av att samhället behöver en resurseffektiv och tillförlitlig energiförsörjning som är ekologiskt och politiskt hållbar. In-

---

”En ekonomiskt hållbar energiförsörjning är resurseffektiv.”

THOMAS
TANGERÅS
PROGRAMCHEF

---

citamenten för energiintensiva sektorer att ställa om sin energiförbrukning är fundamentala för en sådan hållbar utveckling.

Projekten inom programmet finansieras av Energiforsk, Energimyndigheten och Torsten Söderbergs Stiftelse.

Följande *ordinarie forskare* arbetar inom programmet:

Per Hjerstrand, Pär Holmberg, Henrik Horn, Erik Lundin, Thomas Tangerås.

Affilierade: Wolfgang Gick. □

Ökat fokus på energins betydelse

I kölvattnet av kriget i Ukraina har en energikris uppstått. De höjda priserna på fossila bränslen har tydliggjort energins betydelse för ekonomin samt för samhället i stort. Under 2022 har IFN-forskare skrivit två större rapporter om vår energiförsörjning och deltagit i ett stort antal intervjuer i media.

– Vi har under året sett ett avsevärt ökat fokus på energifrågor i allmänhet och elproduktion i synnerhet, säger Thomas Tangerås som leder IFN:s forskningsprogram Hållbar energiomställning.

Han förklarar att Sveriges indelning i fyra elområden påverkar elpriset och behöver anpassas till nya strukturella flaskhalsar i överföringssystemet. I storstäderna är man mycket beroende av el från omkringliggande regioner. Dessutom är elnätet inte dimensionerat för att kunna leverera tillräckligt med el för att klara de

effekttoppar som kan uppstå under exempelvis kalla vinterdagar.

IFN-forskarna föreslår en mer detaljerad indelning av elområdena så att kraftbolagen kan få mer betalt för elen där den behövs allra mest. De tänker sig att det skapas ett nytt så kallat partiellt elområde kring Stockholm och eventuellt ytterligare två områden kring Göteborg och Malmö.

– För hushåll som köper el ska dagens områdesindel-

ning fortsatt gälla. De nya elområdena ska bara styra hur mycket de lokala producenterna får betalt för sin el. Svenska Kraftnät kan stå för mellanskillnaden. På detta sätt blir det lönsammare med elproduktion i storstadsområdena utan att det blir dyrare för konsumenterna, menar Thomas Tangerås.

Om detta och mycket mer kan man läsa i rapporten ”Elbrist i storstäderna – ett marknadsperspektiv” (SNS 2022). Författare är Thomas Tangerås och hans kollega Pär Holmberg, IFN.

– Risken för elbrist har blivit alltmer påtaglig här i Sverige, säger Tangerås och tillägger att han och hans forskarkollegor på IFN har forskat länge om energiförsörjning och har olika förslag på reformer.

För att hushålla bättre med elen föreslår Holmberg och Tangerås exempelvis en ny form av elprisavtal som påminner om hur upplägget på bolån kan se ut: konsumenter kan välja fast pris för en valfri del av sin förväntade elförbrukning och rörligt pris för den återstående elförbrukningen. Så skulle de kunna försäkra sig mot höga kostnader i samband med pristoppar, men ändå ha en drivkraft att minska sin förbrukning när efterfrågan på el är som störst i områdena där de bor.

Det är frågan om att få marknadskrafterna att bidra mer till att avvärja bristsituationer. Kunder med fast pris har ju ekonomiskt sett inget att tjäna på att minska sin förbrukning under efterfrågetoppar, säger Thomas Tangerås.

Även IFN-forskaren Erik Lundin har under året, tillsammans med Magnus Söderberg på Högskolan i Halmstad, skrivit en rapport om den svenska elnätregleringen. Titeln är ”Analys av priser och reglering på den svenska elnätmarknaden. Vad kan vi lära av våra grannländer?”. (SNS 2022).

”Sverige uppvisar en real prisökning på i genomsnitt 37 procent under perioden 2010–2020, medan Norge

och Danmark under samma period har haft i det närmaste konstanta priser. Finland har också upplevt stora prisökningar (dock inte lika stora som i Sverige), men där är det uppenbart att ökningen beror på kvalitetshöjande investeringar”, skriver forskarna i rapporten.

”Prisökningar är legitima om de är resultatet av motiverade kostnadsökningar,” fortsätter forskarna och kan konstatera att ”prisökningarna i Sverige till viss del kan förklaras av en vindkraftsutbyggnad som har varit större än den i andra länder, men att detta inte kan förklara hela ökningen”. De utesluter inte att den svenska nätregleringen har varit relativt svag.

Inom forskningsprogrammet har det även presenterats en lösning på problemet med att svenska nätoperatörer har incitament att tillgodose det nationella behovet av el, vilket skapar arbitragevinster och flaskhalsar i den internationella handeln.

Ett av de viktigaste målen för EU:s energipolitik är ju att skapa en inre elmarknad genom integration av de nationella elmarknaderna. Huvudsyftet är att effektivisera elmarknaden genom handel och att förbättra försörjningstryggheten.

Det kan ur nationell synvinkel vara effektivt att hålla tillbaka viss internationell överföringskapacitet från marknaden, för att på så vis stabilisera de inhemska elleveranserna.

Detta skapar dock prisskillnader mellan länder. Det uppstår därför arbitragevinster för den operatör som köper el från ett land med lägre pris och säljer till ett land med högre pris.

IFN-forskarna Henrik Horn och Thomas Tangerås visar i uppsatsen ”National Transmission System Operators in an International Electricity Market” (IFN Working Paper No. 1394) hur problemet kan lösas. För detta krävs en förändring av EU:s marknadsdesign. ”Detta skulle kunna neutralisera incitamenten för nätoperatörerna att begränsa överkapaciteten mer än vad som är effektivt sett ur ett gemensamt perspektiv”, skriver Horn och Tangerås. □

---

*”För att hushålla
bättre med elen kan
man tänka sig en
ny form av
elprisavtal som
påminner om
upplägget på
bolån”*

Pågående forskning 2022

Här presenteras ett urval av forskningsprojekt inom programmet Hållbar energiomställning. Läs om övriga projekt på ifn.se.

Nya verktyg för att studera konkurrensen på elmarknaden

På marknader med ofullständig konkurrens kan företag utnyttja sin storlek till att ta ut överpriser. Befintliga metoder för att skatta konkurrensen har betydande svagheter.

I detta projekt utvecklas nya metoder som ger mer tillförlitliga skattningar av konkurrensen på marknaden genom att endast bygga på observerbara förhållanden. En utvärdering görs sedan för att se i vilken grad företag utnyttjar marknadsmakt på elmarknaden. Särskilt ska projektet utvärdera de fickor av lokal marknadsmakt som kan uppstå till följd av flaskhalsar i elnätet. Sådan lokal marknadsmakt kan leda till att konsumenter får betala för mycket för sin el och detta har inte tidigare studerats.

Projektledare: Thomas Tangerås

Lokalisering av vindkraftverk

I detta projekt studeras ekonomiska och politiska faktorer som avgör lokaliseringen av vindkraft.

Vindkraft kan leda till minskade utsläpp av växthusgaser, men orsakar samtidigt störningar i närområdet. I Sverige krävs därför kommunal tillstyrkan av varje vindkraftsprojekt – kommunal vetorätt. Kommunerna behöver inte motivera dessa beslut. I projektet undersöks om det kommunala självstyret har fått effekter på volymen och lokaliseringen av vindkraft. Exempel på forskningsfrågor som undersöks är om vissa partier är mer benägna att godkänna vindkraft än andra. Är det svårare att få tillstånd för vindkraft i områden där beslutsförfattarna själva bor? Påverkar vindkraften invånarnas röstningsbeteende? Hur påverkas fastighetspriser av närliggande vindkraft?

Projektledare: Erik Lundin

Årets ämne att diskutera vid köksbordet

Pär Holmberg är docent i nationalekonomi och tekn.dr i elkraftteknik. Han har under många år studerat främst prissättning på elmarknaden. Under 2022 har intresset för hans kunnande ökat lavinartat.

– Det är inte bara den omedelbara energikrisen som gjort att intresset för min forskning ökat, utan även att fler och fler har insett att det krävs en omställning av energiproduktionen för att vi ska klara oss i framtiden, säger Pär Holmberg.

När vi ses kommer han just från Riksbanken där han presenterat en rapport om elmarknaden i dag och framgent. Rapporten kommer att publiceras under 2023. Det har blivit ett flertal policyrapporter under 2022 (se sid. 26). Det vill säga rapporter med konkreta förslag på hur man kan skapa en energimarknad som fungerar på bästa sätt. Och det har blivit många intervjuer om hur detta kan gå till.

– Intervjuerna har inte alltid handlat om min egen forskning utan tagit upp mer konkreta frågor – om energimarknaden i allmänhet och elmarknaden i synnerhet, säger Pär Holmberg.

Han förklarar att han har breddat sitt kunnande – utanför sitt eget specialområde – och numera kan svara på medias ”bredare” frågor.

– Tidigare hade jag inte alltid siffror i huvudet, exempelvis om den svenska elförbrukningen. Jag forskade ju om mekanismer inom prissättning på elmarknaden. I dag kan jag utan att tveka tala om att förbrukningen på

årsbasis är mellan 130–140 terawattimmar (TWh). När jag även kan svara på dessa breda frågor så blir det mer givande med intervjuer, menar han.

Vilken intervju under året är du mest nöjd med?

Pär Holmberg svarar att för hans egen del så var podden på *Kvartal.se*, med en grupp energiexperter, den mest givande. Samtalet gick mer på djupet än i andra medier.

Han tillägger att uppmärksamheten i media satt forskningsprogrammet Hållbar energiomställning på kartan och att detta förhoppningsvis innebär att hans och hans forskarkollegors kunnande även i framtiden kommer att efterfrågas av både media och beslutsfattare.

Så, förutsåg du 2022 års elbrist?

– Nej, tre extrema saker hände samtidigt: kriget i Ukraina, ett av de värsta torråren i Europa och på grund av tekniska problem det sämsta året på länge för europeisk kärnkraft.

Att Sverige sedan 2011 är uppdelat på fyra elområden har väl knappast någon missat.

– Det fungerade bra i många år men när kärnkraften lades ner blev skillnaderna stora mellan priset i norra och södra delarna av landet, förklarar Pär Holmberg. □

Institutioner, marknader och näringsliv

En ekonomi fungerar inte i ett vakuum, utan består av människor av kött och blod, som påverkas av lagar och regler och som har olika moraliska värderingar och attityder. För att veta hur dagens ekonomiska problem ska kunna lösas är det därför viktigt att förstå hur dessa faktorer formar människors beteenden.

”INSTITUTIONER REGERAR”, skrev nationalekonomen Dani Rodrik tillsammans med två kollegor 2004. Med det menade han att de lagar som styr över politik, marknader och företag är helt avgörande för hur ekonomin fungerar och utvecklas. I länder som skyddar privat ägande och som upprätthåller avtalsfrihet, och som styrs utifrån demokratiska och rättsstatliga principer, genomförs fler och mer värdeskapande satsningar av entreprenörer, och företag kan växa och skapa mer sysselsättning och betala goda löner.

Detta är utgångspunkten för mycket av vår forskning – vi studerar hur olika lagar och regler påverkar människors och företags beteenden.

Lagar och regler är vad som brukar kallas formella institutioner. Minst lika viktigt är informella institutioner, som värderingar, attityder, moral och normer. De är också betydelsefulla för hur marknader och företag fungerar. Om en stor del av invånarna litat på varandra blir det exempelvis mindre kostsamt att ingå avtal med varandra, eftersom en handskakning räcker. Om människor i allmänhet är toleranta

kan det innebära att de mest lämpade får jobb oavsett grupptillhörighet, vilket gynnar produktiviteten.

Vi fokuserar i hög grad på förutsättningar för företagande. Faktiska och potentiella företagare påverkas i sina beslut av gällande lagar och regler, liksom de påverkas av värderingar, moral och normer i samhället. Innovationer och investeringar gynnas av stabila och förmånliga regelverk, exempelvis gällande rättsstatens kvalitet, beskattningar och regleringar, och av medarbetare vars värderingar och attityder präglas av tillit, tolerans, individualism och ansvarstagande.

Några av våra forskningsfrågor är:

- Hur påverkas företags vilja att anställa personer från utsatta grupper av lagen om anställningsskydd?
- Kan Sveriges starka tillväxt från slutet av 1800-talet förklaras av förändrade rättsregler, som överförde faktisk makt till företagare?
- Har demokratins och marknadsekonomins utbredning ökat tilliten människor emellan?

”Innovationer och investeringar gynnas av stabila och förmånliga regelverk.”

NICLAS BERGGREN
PROGRAMCHEF
OCH DOCENT

Följande forskare arbetar inom programmet som *ordinarie forskare*: Niclas Berggren, Andreas Bergh, Lars Calmfors, Joakim Jansson, Martin Ljunge, Therese Nilsson, Per Skedinger, Björn Tyrefors, Johan Wennström.

Affilierade: Christian Bjørnskov, Martin Fischer, Mats Hammarstedt, Gabriel Heller Sahlgren, Ann-Sofie Isaksson, Henrik Jordahl, Daniel Knutsson, Lovisa Persson, Petra Persson, Per Pettersson-Lidbom, Yves Zenou, Richard Öhrvall.

Doktorand: Marcos Demetry.

Till globaliseringens försvar

Globaliseringen är inte ett hot utan möjligtvis en fördel, eftersom den skapar mer tillit. Det visar forskning på IFN. Under året har även ett projekt om invandrares finansiella beslut avslutats.

– Under 2022 har vi kommit igång med ett nytt projekt, ”Cultures of Trust and Institutions of Freedom”. Inom ramen för detta har vi nu en första publicering i en akademisk tidskrift och har arrangerat en forskarkonferens (se sid. 37), berättar Niclas Berggren, som leder forskningsprogrammet Institutioner, marknader och näringsliv.

Det är en ny inriktning på forskning som uppmuntras av finansären John Templeton Foundation, en amerikansk privat stiftelse som söker svar på mänsklighetens stora frågor. Har vi fri vilja? Hur uppstod universum? är några av de frågor som stiftelsen ställer på sin hemsida.

– Frågan är vad vi med nationalekonomisk forskning kan säga om stora samhällsfrågor. I vårt program forskar vi om ekonomiska och rättsliga institutioner, liksom tillitens betydelse i samhället, säger Niclas Berggren.

Lagar och regler är vad som brukar kallas formella institutioner. Värderingar, attityder, moral och normer är informella institutioner. Båda är betydelsefulla för hur marknader och företag fungerar.

– I projektet studerar vi hur samhället fungerar. Det innebär försök att förstå grunden till viktiga problem. Bland

annat försöker vi utreda om marknadsekonomins krafter bidrar till eller lindrar sociala problem, säger Berggren.

Globaliseringen har kritiserats för att den slår sönder social sammanhållning. Har globaliseringen skapat sociala klyftor? Har öppenheten gått för långt?

– Vi studerar första och andra generationens europeiska invandrades tillit och relaterar den till nivån av globalisering i deras föräldrars ursprungsland.

I ett debattinlägg i *Dagens Industri* skrev Niclas Berggren i oktober 2022: ”Det finns minst två tunga skäl för att värna fortsatt öppenhet gentemot omvärlden. Det ekonomiska skälet är välkänt och väl etablerat [...] Mindre känt är att globaliseringen faktiskt också verkar kunna medföra kulturella ’förbättringar!’”

– Globaliseringen är inte ett hot utan möjligtvis en fördel. Det visar vår forskning, säger Niclas Berggren och tillägger att globalisering ger mer tillit, även om effekten är liten. Och den viktigaste ingrediensen i detta tycks vara lagar och regler som främjar fri rörlighet för kapital samt kulturell öppenhet.

Med kulturell öppenhet menas exempelvis regelverk som främjar jämställdhet samt starkt skydd för medborgerliga friheter som press- och mötesfrihet.

Tillit är också temat för ett forskningsprojekt som leds av Martin Ljunge på IFN: ”Finansiella beslut och integration bland invandrare i Sverige”. Projektet finansieras av Riksbankens Jubileumsfond och har löpt över tre år, det avslutades 2022. Förutom Ljunge deltar professor Alexander Ljungqvist, Handelshögskolan i Stockholm och affilierad till IFN, samt Steven Riddiough vid University of Toronto. Syftet med projektet är att fördjupa förståelsen för finansiella beslut som fattas av invandrare i Sverige.

– Målet är att förstå varför invandrare har lägre livstidsbesparingar och vad som kan göras för att förbättra situationen, säger Martin Ljunge.

Den stora invandringen till Sverige gör det allt viktigare att undersöka invandrades sparbetenden, för att kunna vägleda den ekonomiska och sociala politiken som är tänkt att förbättra välfärden och integrationen.

– Vi studerar hur invandrare från olika länder betar sig och vad det finns för hinder för det man brukar kalla finansiell mognad, förklarar Martin Ljunge.

Forskarna tittar på aktieinnehav, risktagande i finansiellt sparande med hänsyn tagen till ålder, kön, inkomst och så vidare. Föga förvånande har det visat sig att tilliten i ursprungslandet spelar stor roll för invandrades finansiella beslut. Men forskarna har också kunnat konstatera att invandrades bostadsort spelar stor roll för hur de sparar.

– De som bor bland många svenskar anpassar sig snabbare till ett svenskt genomsnitt, exempelvis tar de liknande risker i sitt sparande. Runt 40 procent sparar i aktier, säger Ljunge.

Denna mekanism visar sig vara allra viktigast för invandrare från ursprungsländer med låg tillit. Exempelvis från Turkiet, Somalia och Brasilien.

– Vår forskning visar att särskilt för invandrare från lågtillitsländer blir områden med stor andel av invandrare en fälla, säger Martin Ljunge.

Han har även i tidigare forskning visat att hög tillit har en rad positiva effekter: De vars mödrar kommer från högtillitsländer har exempelvis högre inkomst än de med mödrar från länder med låg tillit. De med hög tillit spenderar också mer tid i arbete och mindre tid i arbetslöshet och pension, än de med låg tillit.

– Resultaten pekar på att tillit är en faktor bakom bestående skillnader mellan olika individers hälsa och välbefinnande, men också mellan länder, då stora skillnader råder mellan norra, södra och östra Europa, säger Martin Ljunge. □

”Vi försöker utreda om marknadsekonomins krafter bidrar till eller lindrar sociala problem”

Pågående forskning 2022

Här presenteras ett urval av forskningsprojekt inom programmet Institutioner, marknader och näringsliv. Läs om övriga projekt på ifn.se.

Kommunernas institutioner

I Sverige spelar kommunerna en central roll, både inom välfärdsstaten och när det gäller lokal näringslivsutveckling. I detta projekt analyseras kommunernas institutioner med verktyg från både statsvetenskap och nationalekonomi. Exempel på frågor som undersöks: Vad kan kommuner göra för att främja den lokala utvecklingen? I vilken utsträckning har Sverige problem med kommunal korrup­tion och hur kan denna motverkas? Hur ska den ökade förekomsten av kommunala bolag förklaras, och vilka för- och nackdelar finns med denna organisationsform?

Projektledare: Andreas Bergh

Minimilöner och efterfrågan på lågutbildad arbetskraft

Sverige har haft ett stort inflöde av flyktingar under de senaste decennierna och många i denna grupp har svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden. I projektet undersöks hur minimilöner påverkar arbetslöshet bland flyktingar i Sverige. Forskarna undersöker också arbetsmarknadsut­sikterna för lågutbildad arbetskraft bland inrikes och utrikes födda. Slutligen studerar de sambanden mellan företagets finansiella situation och deras efterfrågan på arbetskraft när minimilönerna förändras.

Projektledare: Per Skedinger

Tillväxtbarriärer i det för-industriella Sverige

Förklaringar till att Sverige gick från ett fattigt utvecklingsland till att bli ett av världens mest utvecklade mellan åren 1860–1960 har varit många. Få har pekat på politiska institutioner som en avgörande faktor.

I detta projekt visar forskarna att införande av en viktig politisk institution (formell plutokrati) spelade en avgörande roll för Sveriges omvandling. Plutokratien bröt jordägarnas tidigare hegemoni och Sverige kunde påbörja sin industriella revolution.

Projektledare: Björn Tyrefors

Skolfrånvaro får följder

Utbildning är viktigt både för den enskilde och för samhället. Therese Nilsson, nyutnämnd professor, studerar skolfrånvaro och konstaterar att den får långsiktiga konsekvenser.

FRÅN DEN 1 FEBRUARI 2022 är Therese Nilsson professor i nationalekonomi. En av få kvinnliga sådana. Hon är stolt över utnämningen, ”att ha nått upp till vad som krävs för en professor.”

Therese Nilsson har under årens lopp ägnat en stor del av sin forskning åt att studera utbildning ur olika aspekter. Varför just utbildning och skola?

– Utbildning och det vi investerar i människor är viktigt både för den enskilda och för samhället. Med utbildning så kan individen få bättre jobb och en mer gynnsam ekonomisk utveckling. Även för samhället i stort ger utbildning höjd produktivitet och därmed tillväxt.

Hennes senaste forskning handlar om skolfrånvaro.

– I vår forskning har vi sett att skolfrånvaro minskar elevens akademiska prestationer under skolorn men även påverkar utbildningsnivån och arbetsmarknadsresultat negativt senare under livet, förklarar Therese Nilsson.

Att vara frånvarande tio dagar per läsår innebär en minskning av genomsnittsbetyg (GPA) motsvarande 4,5 procent av en standardavvikelse. Denna inverkan på akademiska prestationer liknar den som forskare sett i USA.

De individer som Therese Nilsson studerat är födda i Sverige i början av 1930-talet, det vill säga en grupp som i dag är äldre. Deras ålder innebär att forskarna kan studera deras utbildning och ställning på arbetsmarknaden, inklusive lön, men även villkoren som pensionär.

– Alla vill att grundskoleelever ska prestera bättre så att de blir behöriga och kan fortsätta på gymnasiet. Men vi vet att skillnaderna är stora, både mellan socioekonomiska grupper och könen. Och detta samtidigt som politikerna förklarar att vi ska ha en likvärdig skola.

– Vi talar allt för lite om vad tiden spelar för roll.

Förra året presenterades ”Kampen om tiden – mer tid till lärande” (SOU 2021:30). Therese Nilsson bidrog både med input och kommentarer. I denna SOU diskuterades bland annat effekten av ett extra grundskoleår kontra längre terminer. Therese Nilsson säger att forskningen visat att ett förlängt skolår ger bäst resultat och att en förlängning på lågstadiet ger bäst effekt.

Vad visar forskningen om skolfrånvaros långsiktiga effekt? Mycket tyder på att den negativa effekten är uttalad för inkomster och även pensionsinkomster. Tio dagars frånvaro per läsår i grundskolan verkar minska bådaderna med 1–2 procent.

Vad händer nu?

– Jag och min kollega Martin Fischer, från Lunds universitet och affilierad till IFN, har tillsammans med olika forskare börjat titta på andra utfall. I det nya forskningsprojektet ”Betydelsen av folkhälsointerventioner tidigt i livet för kognitiv hälsa och demens” studerar vi hur miljön under de tidiga levnadsåren påverkar den kognitiva hälsan och riskerna för demens. □

Workshop: Kulturens och institutionernas ekonomi i en föränderlig värld

15-17 juni

SEDAN ÅR 2000 HAR IFN arrangerat IFN Stockholm Conference och värdskapet roterar mellan IFN:s olika forskningsprogram. Efter uppehåll på grund av pandemin var det i år forskningsprogrammet Institutioner, marknader och näringsliv som stod för värdskapet. Studierna som diskuterades på årets konferens handlade bland annat om entreprenörskap, tillitens betydelse ur olika samhällsliga aspekter och om yttrandefrihet.

Vilka effekter marknader har på moral är en fråga som Eelke de Jong, Radboud University i Nederländerna, försöker besvara i sin forskning. I Vaxholm presenterade han en uppsats om hur han testat förhållandet mellan människors vilja att arbeta och deras moralsyn.

Moral mäts som tre olika attityder: om människor tycker att det är motiverat att göra anspråk på statliga förmåner som de inte har rätt till; att inte betala när man åker med kollektivtrafik; att fuska med skatter. Eelke de Jong finner att inom EU tycks ökad vilja att arbeta till stor del vara förknippad med attityder som signalerar en högre grad av moral.

Jerg Gutmann, Hamburg University, presenterade ett experiment som testat i vilken grad människor tycker att det är viktigt att regeringen följer konstitutionen när covidrestriktioner införs. Han konstaterar att en majoritet fortfarande säger sig vara för munskydd, nedstängningar av företag och reseförbud även om en domstol förklarar att sådana åtgärder är ett brott mot grundlagen.

Olga Popova, Leibniz Institute for East and Southeast European Studies, presenterade en uppsats om livstillfredsställelse bland partimedlemmar och angivare till underrättelsetjänsten i tidigare kommuniststater. Medan individer med band till det dåvarande kommunistpartiet tycks nöjda med sina liv i det forna Sovjetunionen är de tidigare angivarna mindre nöjda. Det är dock annorlunda i Central- och Östeuropa. Inte heller här är angivare tillfreds med sin livsstil, men kopplingar till det tidigare kommunistpartiet är negativt korrelerade med upplevd livskvalitet.

Riksbankens Jubileumsfond samt Jan Wallanders och Tom Hedelius stiftelse gav ekonomiskt stöd till konferensen. □

Ett tjugotal forskare träffades under två dagar i juni för att diskutera sin senaste forskning. Konferensen arrangerades inom ramen för forskningsprogrammet Institutioner, marknader och näringsliv. Temat var "Kulturens och institutionernas ekonomi".

Workshop: Hur kan moderna samhällen fungera bra – både ekonomiskt och socialt?

29 september–2 oktober

Forskare från tio länder och en representant från John Templeton Foundation, som finansierar forskningsprojektet.

SOM EN DEL AV FORSKNINGSPROJEKTET ”Cultures of Trust and Institutions of Freedom” samlades 16 forskare från olika discipliner och länder i Stockholm för att presentera och diskutera ny forskning om tillit och institutioner. Den övergripande frågan var hur samhällsvetenskapen kan hjälpa oss att bättre förstå vad som behövs för att moderna samhällen ska fungera bra, både ekonomiskt och socialt.

I forskningsprojektet analyseras hur institutioner kan bidra till ett samhälle med fria, ansvarsfulla och jämlika individer, och hur förtroendekulturer kan växa fram och växa till sig.

En fråga som diskuterades var om fler kvinnor i politiken minskar korruptionen i ett samhälle. Monika Bauhr, professor i statsvetenskap vid Göteborgs universitet, presenterade en studie om korruption på regional nivå i tio europeiska länder. Resultaten indikerar att svaret på frågan kan vara ja: enligt medborgarnas självrapporterade erfarenheter finns det nämligen ett klart negativt samband mellan andelen kvinnor i regionala parlament och korruption.

Institutioner som äganderätt, förutsägbara lagar och reg-

ler samt låga handelshinder har visat sig skapa ekonomisk utveckling. Men gäller detta fortfarande när USA:s dominans i världsekonomin utmanas av Kina? Detta spörsmål lyftes fram av Robbert Maseland, professor i internationell ekonomi vid Radboud University i Nederländerna. Han redovisade resultat som tyder på att ekonomisk frihet är positivt relaterad till ekonomisk tillväxt, men effekten försvagas vid handelsberoende av Kina och verkar vända när detta beroende är starkt.

Ilpo Kauppinen, VATT Institute for Economic Research i Finland, har studerat hur Twitter-konversationer rörande könsroller och normer påverkar könsbaserat våld offline. I studien används amerikanska data, och man finner att en ökning i antalet könsrelaterade konversationer leder till en regional minskning av brottsligheten och en ökning arresteringar, särskilt när det gäller sexuellt våld. Därmed, menade han, kan sociala medieplattformar spela en viktig roll för att forma beteenden.

Workshopen arrangerades av Niclas Berggren (IFN) och Christian Bjørnskov (Aarhus universitet och IFN), som leder projektet. □

Forskningsproduktionen vid IFN 2022

Under 2022 ökade antalet publicerade vetenskapliga artiklar och då särskilt i vetenskapliga tidskrifter av hög kvalitet. Men även antalet debattartiklar, skrivna av IFN-forskare och publicerade i svenska dagstidningar, var många.

UNDER DET GÅNGNA året var publiceringstakten på IFN hög. Man kan exempelvis notera att antalet working papers (wp) uppgick till 31 stycken. En god siffra, inte minst i ljuset av att trenden inom ämnet är att det publiceras allt färre wp. Som en jämförelse kan nämnas att det under 2022 publicerades fler wp på IFN än på någon annan nationalekonomisk institution vid våra stora lärosäten. Det största antalet publicerades av våra ordinarie forskare, 24 stycken, och ett mindre antal av våra affilierade forskare, 7 stycken.

Sakkunniga granskar

Ett wp är aldrig slutmålet för forskning vid IFN. Nästa steg i den vetenskapliga processen är att artikeln skickas vidare för granskning och eventuellt publicering, i regel till en internationell tidskrift, men ibland till antologier. Granskning av sakkunniga forskare är en kvalitetskontroll för allt vetenskapligt arbete och är ofta en långsam och arbetsam process där ytterligare revideringar krävs innan artikeln accepteras för publicering.

Under 2022 publicerade IFN 68 artiklar i internationella vetenskapliga tidskrifter. Ungefär hälften av dessa artiklar var författade av ordinarie forskare och hälften av affilierade forskare. Publiceringar skedde i ett stort antal olika tidskrifter, såväl i tidskrifter med en bred nationalekonomisk inriktning, som i tidskrifter med fokus på olika mer nischade områden inom nationalekonomi, och slutligen i tidskrifter som främst publicerar artiklar inom andra vetenskapliga områden.

Rangordning

Det finns väldigt många vetenskapliga tidskrifter, vilket har fått vetenskapssamfundet att på olika sätt försöka kvalitetsbedöma och rangordna tidskrifter som ett led i att lättare kunna bedöma forskning. En sådan rangordning av tidskrifter finns även på IFN. Enligt denna rangordning publicerades 13 artiklar i klass 1 (de mest prestigefyllda tidskrifterna), 46 i klass 2 och 9 i klass 3. Årets allra mest prestigefulla publicering får sägas vara Daniel Knutssons och Björn

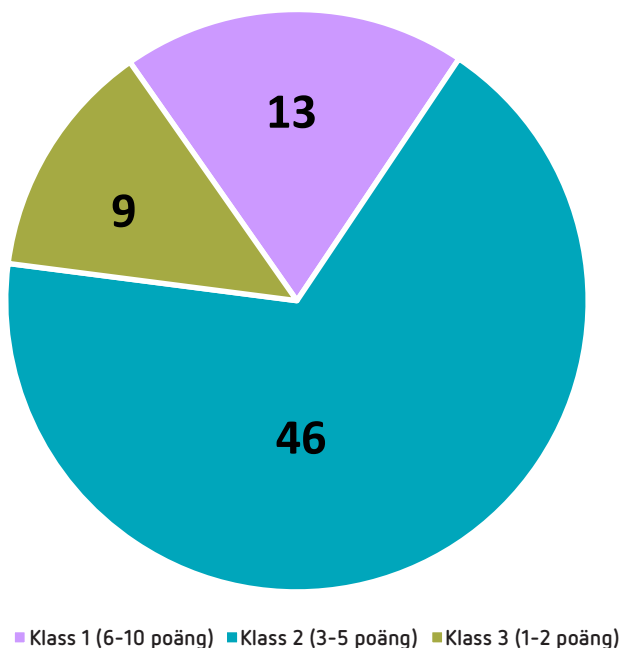
Tyrefors artikel i *Quarterly Journal of Economics* om privata och offentliga utförare av ambulanssjukvård.

Vi kan jämföra antalet vetenskapliga artiklar 2022 med året innan, vilket visar på en förbättring. Mer specifikt ökade antalet artiklar från 62 till 68. Ökning skedde i klass 1 som gick från 10 till 13 och klass 2 som ökade från 38 till 46. Antal artiklar i klass 3 minskade från 14 till 9. Det har således skett en förbättring när det gäller såväl kvantiteten som kvaliteten på den vetenskapliga tidskriftspubliceringen.

Årets böcker

Artiklar är den huvudsakliga publiceringsformen på IFN, men det är inte den enda. Böcker fyller en viktig funktion när forskaren vill ta ett bredare grepp på en angelägen fråga. Under året skrevs 6 böcker, 3 på svenska och 3 på engelska. Magnus Henrekson och Johan Wennström fick särskilt stort genomslag med sin bok om den svenska skolan *Dumbing Down: The Crisis of Quality and Equity in a Once-Great School System — and How to Reverse the Trend*.

Publicerade vetenskapliga artiklar 2022, i tidskrifter av olika kvalitet

Vetenskapliga tidskrifter rangordnas för att lättare kunna bedöma forskningens kvalitet. Även IFN har en sådan rangordning. Enligt denna publicerades år 2022: 13 artiklar i tidskrifter av klass 1 (de mest prestigefyllda tidskrifterna), 46 i klass 2 och 9 i tidskrifter i klass 3.

Se bedömningskriterier på nästa sida.

Ett ytterligare viktigt publiceringsformat för vår forskning är kapitel i vetenskapliga antologier. Under året som gick publicerades 14 bokkapitel, ett respektabelt antal i såväl en historisk jämförelse som i en jämförelse med andra lärosäten.

IFN lägger stor vikt vid att kommunicera forskningsresultat till det omgivande samhället. Detta sker på olika sätt, inklusive i skrivande form. Mer specifikt publicerar vi exempelvis debattartiklar som med avstamp från vår forskning bidrar med kunskap i aktuella frågor. Samtliga våra debattartiklar under året listas på sid. 70–71 i boken. Under 2022 skrevs 54 debattartiklar, varav 36 på de tre stora svenska debattsidorna i *Dagens Nyheter*,

Svenska Dagbladet och *Dagens Industri*. Artiklarna spänner över ett brett fält och behandlar frågor av stor policyrelevans.

Det är inte förvånande att ett stort antal debattartiklar tar upp aspekter av energikrisen, den kanske största ekonomiska frågan under 2022 och ett område där IFN har stor kompetens. Men det finns även artiklar om en uppsjö av andra ämnen, artiklar som har mött ett stort intresse och bidragit till det offentliga samtalet.

Kommunikation

IFN publicerar forskningskommunikation även i många andra former. Vi kan till exempel notera att IFN-forskare skrev 11 artiklar i

Ekonomisk Debatt under 2022, vilket är fler artiklar än från någon annan nationalekonomisk institution. *Ekonomisk Debatt* är en viktig tidskrift för IFN då den läses av svenska forskare, journalister, personer inom offentlig förvaltning och inom näringslivet.

IFN-forskarna har även skrivit alster som riktar sig mer direkt till myndigheter, exempelvis deltog IFN-forskare i två av totalt tre ESO-rapporter och en SOU-rapport. Sammantaget var således 2022 ett år med stort genomslag för IFN när det gäller såväl vetenskap som kommunikation. □

BILAGA

IFN:s poängsystem för kvalitetsjustering av forskningsproduktionen

PUBLICERINGSKANAL	POÄNG
Topp-5 tidskrifter inom <i>economics</i> : <i>American Economic Review</i> , <i>Econometrica</i> , <i>Journal of Political Economy</i> , <i>Quarterly Journal of Economics</i> och <i>Review of Economic Studies</i> .	10
Topptidskrifter inom <i>economics</i> alldeles under topp-5, inkl. policyinriktade tidskrifter med mycket hög impact: <i>Journal of Economic Perspectives</i> , <i>Journal of Economic Literature</i> , <i>Brookings Papers on Economic Activity</i> och <i>Economic Policy</i> .	8
Absoluta topptidskrifter utanför fältet <i>economics</i> , t.ex. <i>Journal of Finance</i> , <i>American Political Science Review</i> , <i>Academy of Management Journal</i> , <i>Science</i> , <i>Nature</i> , <i>PNAS</i> och <i>American Journal of Sociology</i> .	8
Övriga topptidskrifter inom <i>economics</i> klassificerade som 4 eller 4* enligt <i>Academic Journal Guide 2018 (AJG)</i> eller klassificerade som 3 enligt <i>AJG</i> och samtidigt lägst nr 30 enligt det s.k. IF-måttet samt följande utvalda tidskrifter centrala för IFN:s inriktning: <i>AEJ: Microeconomics</i> , <i>European Economic Review</i> , <i>Journal of Business Venturing</i> , <i>Journal of Industrial Economics</i> och <i>Journal of Public Economics</i> . Tidskrifter utanför <i>economics</i> som har 4* enligt <i>AJG</i> (som ej har 8 poäng enligt ovan).	6
Tidskrifter utanför <i>economics</i> klassificerade som 4 enligt <i>AJG</i> .	5
Övriga tidskrifter inom <i>economics</i> med 3 enligt <i>AJG</i> .	4
Övriga tidskrifter inom <i>economics</i> med 2 enligt <i>AJG</i> eller som är poängsatta enligt IF-måttet samt tidskrifter utanför <i>economics</i> som är listade i <i>Web of Science</i> med IF högre än 2 eller med 3 enligt <i>AJG</i> .	3
Övriga referee-granskade tidskrifter utanför <i>economics</i> som är listade i <i>Web of Science</i> eller med 2 enligt <i>AJG</i> .	2
Övriga referee-granskade tidskrifter.	1
Bokkapitel i högprestigebokserier och/eller på ett av de ledande akademiska förlagen. I undantagsfall kan poängen bli högre.	2-4
Övriga bokkapitel (boken bör vara registrerad i <i>EconLit</i>).	1

I sammanställningen ingår arbeten utförda vid IFN till sitt fulla värde. Arbeten utförda av affilierade forskare ingår till 50 procent. Det senare gäller även för arbeten publicerade av forskare som lämnat IFN, men där IFN anges som en av flera affilieringar i den publicerade artikeln.

År 2013 utvidgades kategorin som ger 6 poäng till topp-30 enligt IF och 2015 adderades förutsättningen att tidskriften enligt den senaste versionen av *Academic Journal Guide* (Laing m.fl. 2018) rankas lägst kategori 3 inom fältet *economics*. Till denna grupp har adderats fem handplockade tidskrifter som är särskilt viktiga för IFN.

2013 höjdes kraven för hur hög IF som krävs i poängsättningen av tidskrifter utanför *economics* och 2015 kompletterades detta med en tydligare poängsättning enligt *AJG*. Dessa förändringar påverkar bara poängsättningen från och med det år de genomförts.

Referens

Laing, Angus, m.fl. (2018), "Academic Journal Guide 2018: Methodology". London: Chartered Association of Business Schools (ABS). Tillgänglig online: <https://charteredabs.org/wp-content/uploads/2018/03/AJG2018-Methodology.pdf>.

Tredje uppgiften

IFN i media

Under 2022 handlade samhällsdebatten ofta om elmarknaden ur olika perspektiv. Forskarna från programmet Hållbar energiomställning var flitigt anlitade för intervjuer och kommentarer. Läs mer på ifn.se/ifn-i-media.

UNDER 2022 FÖREKOM IFN, forskning från IFN och IFN-forskare i hundratals artiklar och inslag i svensk media, exempelvis *SVT*, *Sveriges Radio*, *TV 4*, *Dagens Nyheter*, *Svenska Dagbladet* och *Dagens Industri*. IFN:s forskning omnämndes dessutom på ett antal ledarsidor.

IFN-forskare har även skrivit i eller intervjuats av en rad internationella media, bland andra *Neue Züricher Zeitung*, *Vox EU*, *Børsen*, *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, *The Critic*, *Polytechnique Insights* och *BusinessWorld*.

IFN:s forskare har också varit aktiva i samhällsdebatten. I fler än 50 debattartiklar (inklusive repliker) har ämnen

som Kinas framtid, globaliseringen, elbrist, vind- och kärnkraft, industripolitik, Natomedlemskap, kriget i Ukraina, covid, EU och artificiell intelligens avhandlats. De flesta av dessa artiklar har publicerats i *Dagens Nyheter*, *Svenska Dagbladet* och *Dagens Industri* – i nämnd ordning.

Av de åtta poddar och fem seminarieinspelningar som publicerats under året har podden ”Kina och det ekonomiska muskelbyggandet” med Fredrik Sjöholm (ifn.se/ifn-play/ifn-podden) och seminariet ”Kunskapskrisen i skolan – hur vänder vi den nedåtgående trenden?” (sid. 8) fått flest lyssnare och tittare. □

En forskare ska enligt högskolelagen kommunicera sin forskning och dela med sig av sina kunskaper även utanför akademien. Inom universitetsvärlden kallas detta för den tredje uppgiften eller samverkansuppdraget och det är något IFN fäster stor vikt vid. Exempel på tredje uppgiften är att delta som expert i statliga utredningar, skriva populärvetenskapligt om sin forskning, författa rapporter för att sammanställa forskning, medverka vid seminarier och delta aktivt i media.

När årets första seminarium arrangerades skedde detta fortfarande digitalt. Niclas Berggren presenterade egen forskning. Det gjorde även Erik Wengström, professor i nationalekonomi vid Lunds universitet och Svenska Handelshögskolan i Helsingfors. Övriga deltagare ingick i diskussionspanelen.

Digitalt policyseminarium: Har covid minskat tilliten i Sverige?

17 februari

SVERIGE ÄR ETT AV DE LÄNDER i världen som har högst tillit. Hur har tilliten påverkats av pandemin var frågan som ställdes på ett seminarium arrangerat av IFN.

Fokus låg på hur pandemin påverkat utformningen av svensk policy. Erik Wengström, professor i nationalekonomi vid Lunds universitet och Svenska Handelshögskolan i Helsingfors, presenterade ny forskning som visar att tillit ökar benägenheten att följa rekommendationer och regler under pandemin. Hans forskning pekar även på att tillit ökar sannolikheten för att man tackar ja till vaccin samt att social tillit inte har förändrats särskilt mycket under pandemin även om förtroendet för Folkhälsomyndigheten har minskat något.

Niclas Berggren, IFN, presenterade tre studier om covid och tilliten. Han frågade sig: Om hög tillit förklarar Sveriges val av strategi, hur kommer det sig då att andra nordiska länder som har lika höga tillitsnivåer valde hårdare åtgärder?

Frågan diskuterades av en panel. Maja Fjaestad, statssekreterare hos socialminister Lena Hallengren, försvarade den svenska strategin och poängterade att även den svenska lagstiftningen på området reflekterar tillit. Det finns inte många kraftiga restriktionsåtgärder att ta till, exempelvis kan man enligt svensk lagstiftning bara utlysa undantagstillstånd i händelse av krig.

Domprost Marika Markovits berättade om sin erfarenhet av pandemin i egenskap av präst och noterade att tillit är väldigt stark som koncept och fenomen inom den kristna idétraditionen. Hon talade också om polariseringen i synen på den svenska strategin och risken för att grupper som redan innan pandemin hade extremistiska åsikter, kan ha ytterligare förstärkt dessa på grund av isoleringen som pandemin fört med sig för många unga.

Gina Gustavsson, docent i statskunskap vid Uppsala universitet, var kritisk till den svenska hanteringen och talade också om hur tillit ibland kan vara av ondo. □

Från vänster ses Eva Malm Öhrström, moderator, IFN, Anne-Marie Pålsson, docent i nationalekonomi, Lars Hjärmered, utbildningspolitisk talesperson (M), Åsa Fahlén, ordförande Lärarnas Riksförbund, Magnus Henrekson, IFN, samt Marie Nilsson, ordförande IF Metall.

Policyseminarium: Kunskapskrisen i skolan – hur vänder vi den nedåtgående trenden?

7 april

IFN-FORSKARNA MAGNUS HENREKSON och Johan Wennström presenterade sin bok *Dumbing Down: The Crisis of Quality and Equity in a Once-Great School System – and How to Reverse the Trend* (Palgrave Macmillan 2022). Seminariet arrangerades av IFN tillsammans med Lärarnas Riksförbund (LR).

Johan Wennström introducerade boken. Publiken fick även höra Åsa Fahlén berätta om LR:s syn på utvecklingen i svensk skola ur ett lärarperspektiv.

Vid seminariet diskuterade en panel hur den svenska skolan kan reformeras. I panelen ingick Lars Hjärmered, utbildningspolitisk talesperson (M), Marie Nilsson, förbundsordförande IF Metall, Anne-Marie Pålsson, docent i nationalekonomi vid Lunds universitet och utredare av aktiebolagsformen i skolverksamhet samt Åsa Fahlén, ordförande LR, samt Magnus Henrekson, professor i nationalekonomi, IFN.

Redan innan seminariet uppmärksammades boken av flera ledarskribenter i bland annat *Nya Wermlands-Tidningen*, *Norrbottnens-Kuriren* och *Svenska Dagbladet*.

På *SvD*:s ledarsida efterlyste Paulina Neuding en förändrad syn på skolproblematiken från borgerliga politikers sida under rubriken ”Ta fram en ny läroplan, högersfären”. Hon intervjuade även Magnus Henrekson i ledarredaktionens podd.

Susanna Birgersson skrev om boken i en krönika på *Kvartal.se*. Skribenten och opinionsbildaren Ivar Arpi intervjuade i sin podd både Magnus Henrekson och Johan Wennström om kunskapssynen i dagens skola.

Henrekson och Wennström menar att synen på kunskap behöver förändras för att komma tillrätta med frågor som bristande likvärdighet, otillräcklig utbildning och de konsekvenser som dagens svenska skolsystem leder till. □

Niklas Elert, IFN, presenterade forskning om innovationspolitik. Niklas Elerts och Magnus Henreksons analys återfinns bland annat i *Ekonomisk Debatt* nr 5 2022.

Policyseminarium: Innovationspolitikens återkomst

18 augusti

DET FINNS EN RISK ATT storskaliga statliga satsningar på en viss typ av innovationer slår fel. Det var ett av budskapen under seminariet "Innovationspolitikens återkomst" där IFN-forskarna Niklas Elert och Magnus Henrekson presenterade sin forskning om missionsdriven innovationspolitik.

Seminariet utgick från Elerts och Henreksons kapitel i forskningsantologin *Questioning the Entrepreneurial State*, där ledande svenska och internationella ekonomer ifrågasätter återgången till det slags statliga industri- och innovationspolitik som de ser tendenser till i Sverige och globalt.

Politiken utgår till stora delar från den tongivande italienska ekonomen Mariana Mazzucatos teorier om den entreprenöriella staten. Hennes forskning har spridits och omvandlats till politik både på EU-nivå och i Sverige. Teorin utgår från att staten ska ta ett större ansvar för innovationer och entreprenörskap.

Ett sådant förhållningssätt kan dock riskera att skada

det entreprenöriella ekosystemet, anser Niklas Elert och Magnus Henrekson.

Elerts presentation fokuserade på det innovativa samarbetsblock som utgör själva grunden för ekosystemet. Förenklat kan man säga att entreprenörer måste samarbeta med flera andra aktörer för att en innovation ska bli framgångsrik, till exempel uppfinnare och tidiga finansierare. Viss form av statliga stöd fyller sin funktion, men de ska inte vara alltför detaljstyrande. Om man för ensidigt satsar på vissa innovationer och innovatörer riskerar man att störa ekosystemets organiskt framväxande samarbeten. Samtidigt kan en sådan politik råka slå ut andra aktörer som potentiellt sett hade kunnat få större framgång om konkurrensen varit friare.

Efter presentationerna ledde moderator Åsa Julin ett panelsamtal med Magnus Henrekson, Peter Svensson, analytiker Tillväxtanalys, och Anna Bergek, professor i innovationssystem och teknikpolitik vid Chalmers tekniska högskola i Göteborg. □

Lars Persson presenterade forskning om familjeföretagens motståndskraft i ekonomiska kriser.

Policyseminarium: Motståndskraften i näringslivet – familjeföretagens roll

29 november

FAMILJEFÖRETAG ÄR MER MOTSTÅNDSKRAFTIGA i ekonomiska kriser, och de är viktiga i hela landet. Det visar ny forskning som Lars Persson, IFN, presenterade på ett policyseminarium. Familjeföretag generellt avskedar anställda mer sällan än andra företag, särskilt i kristider. Därför är familjeföretagen viktiga för att mildra krisers negativa effekter. Andra sidan av myntet är lägre jobbskapande hos familjeföretag.

Trots att familjeföretagen är viktiga i hela landet och i de flesta industrier har deras roll i strukturomvandlingar i ekonomiska kriser tidigare inte fått någon större uppmärksamhet i forskningen. Något som IFN rått bot på med forskningsprojektet ”Familjeföretagens betydelse för näringslivets utveckling och balans”.

IFN-forskarna visar att familjeföretag har större motståndskraft, vilket kan förklaras med att de har en annan målfunktion och en annan affärslogik än andra företag. De är mer långsiktiga och tar lägre risker, vilket gör dem mindre sårbara.

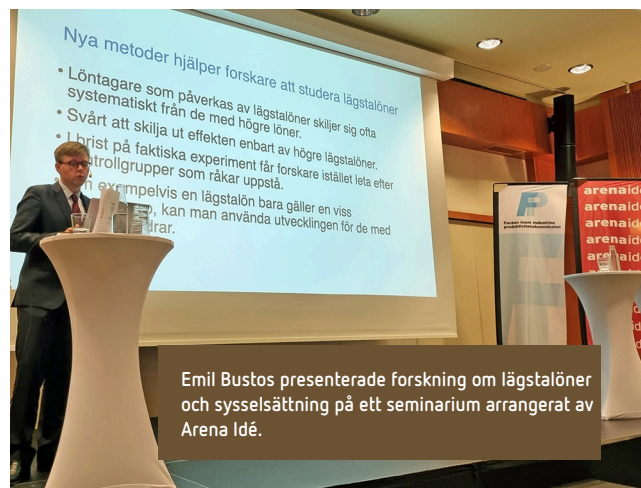
Mats Hilding, styrelseordförande Axellent Group, förklarade att han kände igen sig i forskarnas analys: ”Företaget blir något mer än bara ett företag. Man känner för bygden och man känner för de anställda. Därför kämpar man på lite extra i svårare tider.”

Thomas Eisensee, Konjunkturinstitutet, presenterade ett tankeexperiment: Vad skulle hända med Sveriges ekonomi om vi plockade bort familjerna ur familjeföretagen, och de därmed skulle bete sig som vilket företag som helst? Då de nya forskningsresultaten körs genom KI:s modell blir resultatet 40 000 färre anställda under perioden 2004–2017. Vidare skulle vi ha sett 0,8 procentenheter högre arbetslöshet under samma period. Under finanskrisen 2009 skulle motsvarande siffra ha varit hela 2 procentenheter.

Irène Ek, Google Cloud Nordics, lyfte fram att en framtida utmaning för familjeföretagen är de nya regelverk som EU lanserar inom digitalisering och AI. ▣

Externa aktiviteter

IFN är en källa till kunskap som är relevant för samhället och näringslivet. Institutets forskare medverkar regelbundet som föreläsare och deltagare i olika sammanhang där beslutsfattare, rådgivare och opinionsbildare möts. Nedan är ett urval av forskarnas externa engagemang under 2022.

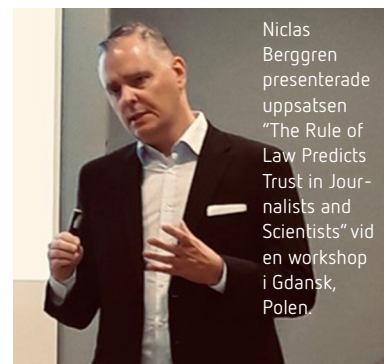
Lars Calmfors, IFN, John Hassler, IIES Stockholms universitet, och Anna Seim, Stockholms universitet, presenterade sin ESO-rapport "Samspel för stabilitet" om samspelen mellan finans- och penningpolitik.

Pär Holmberg och Thomas Tangerås presenterade forskning om elmarknaden i dag och i morgon på Riksbanken samt på Konjunkturinstitutet.

Andreas Bergh presenterade sin och Agneta Kruses, Lunds universitet, ESO-rapport "Tryggare kan ingen vara" om socialförsäkringssystemet.

Niclas Berggren presenterade uppsatsen "The Rule of Law Predicts Trust in Journalists and Scientists" vid en workshop i Gdansk, Polen.

Daniel Waldenström var kommentator på moderaternas ekonomiskpolitiska seminarium i Almedalen.

IFN-forskare har under året deltagit i digitala presentationer och seminarier. Bland annat presenterade Per Skedinger rapporten "Borde vi ha fler enkla jobb?" på Entreprenörskapsforum. Henrik Horn presenterade forskning om energistadgefördraget på ett hybridmöte hos Fores.

Lars Oxelheim har utnämnts till ambassadör för Kristiansand i Norge. Utmärkelsen förlänades för hans arbete med att genom vetenskapliga konferenser skapa ett globalt intresse för staden.

På SNS presenterade Erik Lundin rapporten "Analys av priser och reglering på den svenska elnätmarknaden. Vad kan vi lära av våra grannländer?".

Medarbetare

LEDNING

FREDRIK SJÖHOLM

Vd och professor

Vd på IFN sedan hösten 2020

LARS PERSSON

Vice vd och professor

Vice vd på IFN sedan 2000

EVA MALM ÖHRSTRÖM

Kommunikationschef

Till och med 14 september 2022

ADMINISTRATION

MARTA BENKESTOCK

Ekonomiansvarig

ELISABETH GUSTAFSSON

Vd-assistent

JÖRGEN NILSON

IT-ansvarig

MARIE TILERT

Serviceansvarig

FORSKARE

Här ses de forskare som var verksamma vid IFN under 2022. Därefter presenteras affilierade forskare. Samtliga har egna webbsidor på ifn.se. med beskrivningar av projekt, senast publicerade studier med mera.

NICLAS BERGGREN

Docent i nationalekonomi och programchef.

🔍 Forskningsområden:

Diskriminering, institutionell ekonomi, integration, kulturekonomi, politisk ekonomi samt politiskt beteende.

ANDREAS BERGH

Docent i nationalekonomi.

🔍 Forskningsområden:

Beteendeekonomi, ekonomisk tillväxt, globalisering, handelspolitik, institutionell ekonomi, korruption, offentlig ekonomi, politisk ekonomi, sociala normer, utbildning och välfärdsstat.

EMIL BUSTOS

Ekon.dr i nationalekonomi.

🔍 Forskningsområden:

Arbetsmarknad, ekonomisk tillväxt, företagsfinansiering, industriell ekonomi, innovation, minimilöner, teknisk förändring och utveckling.

LARS CALMFORS

Professor i nationalekonomi.

🔍 Forskningsområden:

Arbetsmarknad och makroekonomi.

MALIN GARDBERG

Ph.D. i nationalekonomi.

🔍 Forskningsområden:

Arbetsmarknad, ekonometri, finansiell utveckling, globalisering, internationella investeringar, konsumtion, makroekonomi, teknisk förändring och utveckling samt utvecklingsekonomi.

OLLE HAMMAR

Fil.dr i nationalekonomi.

🔍 Forskningsområden:

Ekonomisk ojämlikhet, institutionell ekonomi, integration, offentlig ekonomi, politisk ekonomi, sociala normer samt utvecklingsekonomi.

Forskare

MAGNUS HENREKSON

Professor i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Arbetsmarknad, ekonomisk tillväxt, entreprenörskap, innovation, internationell ekonomi, offentlig ekonomi, skatter, teknisk förändring och utveckling samt utbildning.

FREDRIK HEYMAN

Docent i nationalekonomi och Senior Research Fellow.

Q Forskningsområden:

Arbetsmarknad, digitalisering, globalisering, internationell handel, internationella investeringar samt teknisk förändring och utveckling.

PER HJERTSTRAND

Docent i ekonometri.

Q Forskningsområden:

Beteendeekonomi, ekonometri och konsumtion.

PÄR HOLMBERG

Docent i nationalekonomi, teknologie doktor i elkraftsteknik och Senior Research Fellow.

Q Forskningsområden:

Auktioner, elmarknad, energi och spelteori.

HENRIK HORN

Professor i internationell ekonomi.

Q Forskningsområden:

Digitalisering, elmarknad, handelspolitik, industriell ekonomi, industriell organisation, internationell handel, konkurrens politik och marknadsregleringar.

JOAKIM JANSSON

Fil.dr i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Arbetsmarknad, diskriminering, politisk ekonomi och utbildning.

ANDERS KÄRNÄ

Ekon.dr i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Entreprenörskap, industriell ekonomi, industriell organisation och politisk ekonomi.

MARTIN LJUNGE

Docent i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Arbetsmarknad, beteendeekonomi, hälsoekonomi, institutionell ekonomi, integration, offentlig ekonomi, politisk ekonomi, skatter, sociala normer samt välfärdsstat.

ERIK LUNDIN

Fil.dr i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Elmarknad, energi, industriell organisation, infrastruktur, konkurrens politik, marknadsregleringar, miljö, politisk ekonomi och privatiseringar.

THERESE NILSSON

Professor i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Ekonomisk historia, globalisering, hälsoekonomi, sociala normer samt utbildning.

PEHR-JOHAN NORBÄCK

Docent i nationalekonomi och Senior Research Fellow.

Q Forskningsområden:

Digitalisering, ekonomisk tillväxt, entreprenörskap, industriell ekonomi, internationell handel, internationella investeringar, riskkapital samt teknisk förändring och utveckling.

MARTIN OLSSON

Fil.dr i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Arbetsmarknad, arbetsrätt och privatiseringar.

MATILDA ORTH

Fil.dr i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Detaljhandel, digitalisering, industriell ekonomi, konkurrenspolitik, konsumtion, marknadsregleringar, service-näring samt teknisk förändring och utveckling.

LARS PERSSON

Professor i nationalekonomi, vice vd IFN och programchef.

Q Forskningsområden:

Digitalisering, ekonomisk tillväxt, entreprenörskap, industriell ekonomi, innovation, internationella investeringar, konkurrenspolitik och riskkapital.

ERIK PRAWITZ

Fil.dr i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Ekonomisk historia, innovation, politisk ekonomi och utvecklingsekonomi.

FREDRIK SJÖHOLM

Professor i nationalekonomi, vd.

Q Forskningsområden:

Arbetsmarknad, globalisering, internationell ekonomi, internationell handel och utvecklingsekonomi.

PER SKEDINGER

Adjungerad professor och docent i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Arbetsmarknad, hälsoekonomi, integration och minimilöner.

MIKAEL STENKULA

Docent i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Entreprenörskap, penningpolitik och skatter.

MELINDA SUVEG

Fil.dr i nationalekonomi.

🔍 Forskningsområden:

FoU-politik, industriell ekonomi, industriell organisation, innovation, internationell ekonomi, makroekonomi och penningpolitik.

ROGER SVENSSON

Docent i nationalekonomi och Senior Research Fellow.

🔍 Forskningsområden:

Entreprenörskap, FoU-politik, immateriella rättigheter, penningpolitik och subventioner i näringslivet.

THOMAS TANGERÅS

Docent i nationalekonomi, Senior Research Fellow och programchef.

🔍 Forskningsområden:

Energi, hållbarhet och konkurrenspolitik.

BJÖRN TYREFORS

Docent i nationalekonomi.

🔍 Forskningsområden:

Arbetsmarknad, diskriminering, ekonomisk historia, institutionell ekonomi, politisk ekonomi, utbildning och utvecklingsekonomi.

JOACIM TÅG

Professor i nationalekonomi och programchef.

🔍 Forskningsområden:

Arbetsmarknad, bolagsstyrning, digitalisering, entreprenörskap, företagsfinansiering, organisation och verksamhetsledning samt riskkapital.

DANIEL WALDENSTRÖM

Professor i nationalekonomi.

🔍 Forskningsområden:

Arv och gåvor, ekonomisk ojämlikhet, finansiell utveckling och skatter.

JOHAN WENNSTRÖM

Fil.dr i statsvetenskap.

🔍 Forskningsområden:

Marknadsregleringar, politiskt beteende, sociala normer, utbildning och välfärd.

DOKTORANDER

ALEXANDRA ALLARD

Doktorand i nationalekonomi.

🔍 **Forskningsområden:**

Beteendekonomi och miljö.

MARCOS DEMETRY

Doktorand i nationalekonomi.

🔍 **Forskningsområden:**

Arbetsmarknad, migration, segregation, samt urban och regional ekonomi.

FELICIA DOLL

Doktorand i nationalekonomi.

🔍 **Forskningsområden:**

Ekonomisk ojämlikhet, hushållens ekonomi, offentlig ekonomi och skatter.

SIMON EK

Doktorand i nationalekonomi.

🔍 **Forskningsområden:**

Arbetsmarknad, ekonometri samt utbildning.

HENRIK HÄLLERFORS

Doktorand i nationalekonomi.

🔍 **Forskningsområden:**

Arbetsmarknad, offentlig ekonomi, teknisk förändring och utveckling.

ELEANOR JOHANSSON

Doktorand i nationalekonomi

🔍 **Forskningsområden:**

Hållbarhet, innovation och jordbruks-ekonomi.

OLGA LARK

Doktorand i nationalekonomi.

🔍 **Forskningsområden:**

Detaljhandel, ekonometri, internationell handel samt urban och regional ekonomi.

NIKLAS WYKMAN

Doktorand i nationalekonomi.

🔍 **Forskningsområden:**

Ekonomisk historia, entreprenörskap, familjeföretag, skatter och tillväxt.

FORSKNINGSASSISTENTER UNDER 2022

EVA FORSLUND

LENA FUNER

EMMA GUNNARSSON

GUSTAV HÄGGBOM

FABIAN LINDBORG

ALICE WASTEGÅRD

KARIN ÖSTLING SVENSSON

AFFILIERADE FORSKARE

MARTIN ANDERSSON
Professor i nationalekonomi.

🔍 Forskningsområden:

Detaljhandel, ekonomisk tillväxt, entreprenörskap samt urban och regional ekonomi.

OLA ANDERSSON
Docent i nationalekonomi.

🔍 Forskningsområden:

Auktioner, beteendeekonomi, industriell organisation, riskhantering, riskkapital och spelteori.

SPENCER BASTANI
Fil.dr i nationalekonomi.

🔍 Forskningsområden:

Arbetsmarknad, arv och gåvor, ekonomisk ojämlikhet, entreprenörskap, inkomstförsäkringar, integration, offentlig ekonomi, skatter och skattefinansierade tjänster.

THOR BERGER

Fil.dr i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Digitalisering, ekonomisk historia, ekonomisk tillväxt, innovation, teknisk förändring och utveckling, urban och regional ekonomi.

CARL MAGNUS BJUGGREN

Docent i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Tillämpad mikroekonomi, arbetsmarknadsekonomi, familjeföretagande och entreprenörskap.

CHRISTIAN BJØRNSKOV

Professor i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Institutionell ekonomi och politiskt beteende.

DAVID CESARINI

Associate Professor i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Beteendekonomi och beteendegenetik.

KARIN EDMARK

Docent i nationalekonomi.

Q Forskningsområde:

Utbildningsekonomi.

HARALD EDQUIST

Docent i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Ekonomisk historia, hållbarhet, innovation, makroekonomi, teknisk förändring och utveckling samt telekom.

MIKAEL ELINDER

Docent i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Arv och gåvor, politiskt beteende och sociala normer.

SHON FERGUSON

Docent i nationalekonomi

Q Forskningsområden:

Energi, globalisering, internationell handel, jordbruksekonomi, klimat samt urban och regional ekonomi.

MARTIN FISCHER

Ph.D. i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Arbetsmarknad, ekonomisk historia, hälsoekonomi och utbildning.

Affilierade forskare

WOLFGANG GICK

Professor i nationalekonomi.

🔍 Forskningsområden:

Handelsavtal, industriell organisation och korruption.

MATS HAMMARSTEDT

Professor i nationalekonomi.

🔍 Forskningsområden:

Arbetsmarknad, diskriminering, entreprenörskap och integration.

GABRIEL HELLER SAHLGREN

Ph.D. i nationalekonomi.

🔍 Forskningsområden:

Hälsöekonomi, politisk ekonomi, skattefinansierade tjänster samt utbildning.

ANN-SOFIE ISAKSSON

Docent i nationalekonomi.

🔍 Forskningsområden:

Institutionell ekonomi, korruption, politiskt beteende, sociala normer och utvecklingsekonomi.

HENRIK JORDAHL

Professor i nationalekonomi.

🔍 Forskningsområden:

Offentlig ekonomi, organisation och verksamhetsledning, politiskt beteende, privatiseringar, sjukvård, skattefinansierade tjänster, utbildning och välfärd.

JENS JOSEPHSON

Docent i nationalekonomi.

🔍 Forskningsområden:

Företagsfinansiering, industriell organisation, investment banking, kontraktsförhållanden och spelteori.

POLINA KARPATY

Doktorand.

🔍 Forskningsområden:

Digitalisering, globalisering, handelspolitik, internationell handel, miljö.

MATTI KELOHARJU

Professor i nationalekonomi.

🔍 Forskningsområden:

Beteendekonomi, entreprenörskap, företagsfinansiering, hälsöekonomi samt organisation och verksamhetsledning.

JOHAN KLAESSON

Professor i nationalekonomi.

🔍 Forskningsområden:

Infrastruktur, servicenäring samt urban och regional ekonomi.

DANIEL KNUTSSON

Fil.dr i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Arbetsmarknad, digitalisering, ekonomi, ekonomisk historia, hälsoekonomi, privatiseringar, sjukvård, utvecklingsekonomi och välfärdsstat.

SAMULI KNÜPFER

Professor i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Beteendekonomi, företagsfinansiering och hushållens ekonomi.

ALEXANDER LJUNGQVIST

Professor i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Bolagsstyrning, entreprenörskap, företagsfinansiering och industriell ekonomi.

FLORIN MAICAN

Docent i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Industriell organisation, internationella investeringar samt teknisk förändring och utveckling.

ALEXANDER MONTAG

Assistant Professor i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Entreprenörskap och företagsfinansiering.

JOHANNA MÖLLERSTRÖM

Professor i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Beteendekonomi och offentlig ekonomi.

LARS OXELHEIM

Professor i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Bolagsstyrning, globalisering, internationell handel, internationella investeringar, internationellt företagande, penningpolitik, riskhantering och subventioner i näringslivet.

MARCO PAGANO

Professor i finansiell ekonomi.

Q Forskningsområden:

Arbetsmarknad och företagsfinansiering.

LOVISA PERSSON

Fil.dr i nationalekonomi.

Q Forskningsområden:

Digitalisering, offentlig ekonomi, politisk ekonomi, privatiseringar och skattefinansierade tjänster.

Affilierade forskare

PETRA PERSSON

Assistant Professor i nationalekonomi.

🔍 Forskningsområden:

Arbetsmarknad, hushållens ekonomi, hälsoekonomi, offentlig ekonomi, sjukvård och välfärdsstat.

PER PETERSSON-LIDBOM

Professor i nationalekonomi.

🔍 Forskningsområden:

Ekonomisk historia, ekonomisk tillväxt, politisk ekonomi och utvecklingsekonomi.

PAULA ROTH

Fil.dr i nationalekonomi.

🔍 Forskningsområden:

Ekonomisk ojämlikhet, hushållens ekonomi, innovation och sociala normer.

ANNALISA SCOGNAMIGLIO

Associate Professor i nationalekonomi.

🔍 Forskningsområde:

Arbetsmarknad.

YVES ZENOU

Professor i nationalekonomi.

🔍 Forskningsområden:

Diskriminering, integration, kriminalitet, sociala normer, urban och regional ekonomi.

THOMAS ÅSTEBRO

Professor i entreprenörskap.

🔍 Forskningsområden:

Entreprenörskap och innovation.

RICHARD ÖHRVALL

Fil.dr i statsvetenskap.

🔍 Forskningsområden:

Korruption, opinionsmätningar, politiskt beteende och politisk ekonomi.

En skola för resten av livet

Att vara forskningsassistent är ett bra förstajobb efter masterexamen i nationalekonomi, menar Karin Östling Svensson. Hon har arbetat på IFN sedan augusti.

– Här på IFN får jag möjlighet att göra olika saker men framför allt får jag lära mig om många olika forskningsfält, säger Karin Östling Svensson.

Bland sina arbetsuppgifter tycker hon bäst om kodning.

– Det är som att hålla på med problemlösning hela tiden. Och så matte. Jag tycker mycket om matte.

I sin masteruppsats undersökte hon effekterna av en mer restriktiv abortlagstiftning för kvinnor på den amerikanska arbetsmarknaden. Hennes handledare var Therese Nilsson, IFN och Lunds universitet (se sid 35).

– Jag är intresserad av kvinnofrågor och det är spännande att se hur man kan ta in dessa i nationalekonomin.

Förutom arbetsmarknad är hennes forskningsintressen

utbildning och hälsoekonomi. Men Karin har inte bestämt sig för om hon vill doktorera och bli forskare. Hon kan också tänka sig att arbeta inom statsförvaltningen eller en myndighet som exempelvis socialstyrelsen.

– Här på IFN kommer jag även i kontakt med den privata sektorn, exempelvis på seminarier där många olika ämnen avhandlas.

Hon är övertygad om att jobbet som forskningsassistent öppnar dörrar i framtiden.

– Här på IFN uppmuntras vi att testa olika ämnen och uppgifter, och att fråga. Jag har lärt mig att alltid fråga om det är något som jag inte förstår. Det är en viktig lärdom. □

STIPENDIUM TILL DOKTORAND

Under 2022 delade IFN för första gången ut ett kursstipendium till en doktorand i nationalekonomi. Stipendiet är 15 000 kronor och tänkt att ”betala för resa och boende för att delta i en kurs i entreprenöriell ekonomi vid ett ledande europeiskt lärosäte”.

Filip Mellgren, Stockholms universitet, tilldelades stipendiet för att 4–8 juli delta i kursen *The Rise of Dominant Firms in the Digital Age* som leddes av professor Jan Eeckhout vid Barcelona School of Economics.

Gästforskare

I denna förteckning anges ett urval av gästforskare som under året besökt IFN för att presentera forskning och samarbeta med IFN-forskare. Därutöver har utländska gästforskare deltagit i workshops och vetenskapliga konferenser i IFN:s regi.

Renée B. Adams

Oxford University, Storbritannien

Christian Bjørnskov

Aarhus University, Danmark

Johan Cassel

University of Oxford, Storbritannien

Ron Davies

University College Dublin, Irland

Wolfgang Gick

Free University of Bozen/Bolzano, Italien

Alex He

University of Maryland, College Park, USA

Ewa Lazarczyk Carlsson

Reykjavik University, Island

Matti Liski

Aalto University, Finland

Andreas Moxnes

University of Oslo, Norge

Johanna Möllerström

George Mason University, Fairfax, USA

Charlotte Paulie

Statistics Norway, Oslo, Norge

Andrea Pozzi

Einaudi Institute for Economics and Finance, Rom, Italien

Dennis Rickert

MINES Paris Tech, Frankrike

Steven Riddiough

University of Toronto, Kanada

Enrico Rubolino

University of Lausanne, Schweiz

Anthony Savager

University of Kent, Storbritannien

Marianne Simonsen

Aarhus University, Danmark

Joonas Tuhkuri

Massachusetts Institute of Technology, Cambridge, USA

Ola Vestad

Statistics Norway, Oslo, Norge

Kyle Woodward

University of North Carolina at Chapel Hill, USA

Anders Åkerman

University of Stavanger, Norge

Thomas Åstebro

HEC Paris, Frankrike

Charlotte Östergaard

BI Norwegian Business School, Oslo, Norge

Marianne Simonsen, professor i national-ekonomi vid Århus universitet i Danmark, presenterade forskning på IFN den 4 maj. Ämnet var "Welfare Reform: Consequences for the Children". Uppsatsen har hon skrivit tillsammans med Lars Skipper and Jeffrey A. Smith.

Publikationer och akademiska seminarier

PUBLICERADE ARTIKLAR

Under denna rubrik finns artiklar som publicerats i refereegranskade vetenskapliga tidskrifter, populärvetenskapliga tidskrifter och rapporter. De anges i bokstavsordning efter den första författarens efternamn – på svenska och sedan på engelska. Därefter redovisas böcker och bokkapitel.

ARTIKLAR PÅ SVENSKA

Andersson, Martin m.fl. (2022). "Entreprenöriellt beslutsfattande – Global Award for Entrepreneurship Research 2022 till Saras Sarasvathy". *Ekonomisk Debatt* 50(7), 6–13.

Berggren, Niclas och **Christian Bjørnskov** (2022). "Den svenska tillväxtkulturen". *Ekonomisk Debatt* 50(2), 47–57.

Bergh, Andreas och **Martin Nordin** (2022). "Inkomstutveckling för människor från glesbygd och storstad". *Ekonomisk Debatt* 50(1), 23–33.

Björklund, Anders och **Daniel Waldenström** (2022). "Fördelningsdebatten inför valet 2022 – centrala frågor och försök till svar". *Ekonomisk Debatt* 50(3), 5–18.

Elert, Niklas och **Magnus Henrekson** (2022). "Missionsorienterad innovationspolitik – en kritisk granskning". *Ekonomisk Debatt* 50(5), 1–12.

Henrekson, Magnus (2022). "Ågarbeskattning, kontrolläggande och marknadsnotering av svenska företag". *Ekonomisk Debatt* 50(2), 58–70.

Heyman, Fredrik, Pehr-Johan Norbäck, Henning Oltmer och **Lars Persson** (2022). "Företagsomställning och strukturomvandling i samband med ekonomiska kriser". *Ekonomisk Debatt* 50(8), 16–30.

Isaksson, Ann-Sofie och **Dick Durevall** (2022). "Lokala effekter av bistånd på tilltron till institutioner". *Ekonomisk Debatt* 50(1), 48–55.

Kärnä, Anders, Dagmar Müller, Pehr-Johan Norbäck, Martin Olsson och **Lars Persson** (2022). "Familjeföretagens betydelse för motståndskraften och omställningskraften i näringslivet". *Ekonomisk Debatt* 50(7), 14–26.

Sjöholm, Fredrik (2022). "Den nya Sidenvägen – ekonomiska orsaker och effekter". *Ekonomisk Debatt* 50(2), 5–22.

Skedinger, Per (2022). "Maximalt önsketänkande? En kritisk granskning av EU:s minimilönedirektiv". *Ekonomisk Debatt* 50(2), 23–36.

ARTIKLAR PÅ ENGELSKA

Inklusive under året accepterade, men ej publicerade artiklar.

- Afzali, Haroon, Minna Martikainen, Lars Oxelheim** och **Trond Randøy** (kommande). "On the Role of Internationalization of Firm-Level Corporate Governance: The Case of Audit Committees". *Corporate Governance: An International Review*. doi.org/10.1111/corg.12503
- Ahlqvist, Victor, Pär Holmberg** och **Thomas Tangerås** (2022). "A Survey Comparing Centralized and Decentralized Electricity Markets". *Energy Strategy Reviews* 40, 100812. doi.org/10.1016/j.esr.2022.100812
- Ahmed, Ali** och **Mats Hammarstedt** (2022). "Customer and Worker Discrimination Against Gay and Lesbian Business Owners: A Web-Based Experiment among Students in Sweden". *Journal of Homosexuality* 69(9), 1621–1630. doi.org/10.1080/00918369.2021.1919478
- Aldén, Lina, Spencer Bastani, Mats Hammarstedt** och **Chizheng Miao** (2022). "Immigrant-Native Differences in Long-Term Self-Employment". *Small Business Economics* 58(3), 1661–1697. doi.org/10.1007/s11187-021-00462-z
- Andersson, David, Mounir Karadja** och **Erik Prawitz** (2022). "Mass Migration and Technological Change". *Journal of the European Economic Association* 20(5), 1859–1896. doi.org/10.1093/jeea/jvac017
- Andersson, Martin, Davide Castellani, Claudio Fassio** och **Viroj Jienwatcharamongkhon** (2022). "Leaving the Multinational: The Likelihood and Nature of Employee Mobility from MNEs". *Journal of International Business Studies* 53(5), 936–949. doi.org/10.1057/s41267-021-00490-7
- Andersson, Ola, Pol Campos-Mercade, Fredrik Carlsson, Florian Schneider** och **Erik Wengström** (2022). "The Impact of Stay-at-Home Policies on Individual Welfare". *Scandinavian Journal of Economics* 124(2), 340–362. doi.org/10.1111/sjoe.12470
- Andersson, Martin, Brian H. S. Kim** och **Janet E. Kohlhase** (2022). "Editorial: Developments at the Annals of Regional Science 2020–2021". *Annals of Regional Science* 68(1), 1–7. doi.org/10.1007/s00168-022-01115-z
- Andersson, Martin, Anna Kusetogullari** och **Joakim Wernberg** (kommande). "Coding for Intangible Competitive Advantage - Mapping the Distribution and Characteristics of Software-Developing Firms in the Swedish Economy". *Industry and Innovation*. doi.org/10.1080/13662716.2022.2112396
- Andersson, Martin** och **Johan P. Larsson** (2022). "Historical Local Industry Structure, Voting Patterns and the Long-Run Entrepreneurial Character of Regions: Swedish Examples". *Annals of Regional Science* 69(3), 611–631. doi.org/10.1007/s00168-022-01156-4
- Andersson, Martin** och **Johan P. Larsson** (2022). "Mysteries of the Trade? Skill-Specific Local Agglomeration Economies". *Regional Studies* 56(9), 1538–1553. doi.org/10.1080/00343404.2021.1954611
- Angelov, Nikolay** och **Daniel Waldenström** (kommande). "COVID-19 and Income Inequality: Evidence from Monthly Population Registers". *Journal of Economic Inequality*.
- Bastani, Spencer, Firouz Gahvari** och **Luca Micheletto** (kommande). "Nonlinear Taxation of Income and Education in the Presence of Income-Misreporting". *Journal of Public Economic Theory*. doi.org/10.1111/jpet.12634
- Bastani, Spencer, Thomas Giebe** och **Oliver Gürtler** (2022). "Simple Equilibria in General Contests". *Games and Economic Behavior* 134, 264–280. doi.org/10.1016/j.geb.2022.05.006
- Berggren, Niclas** och **Christian Bjørnskov** (2022). "Academic Freedom, Institutions, and Productivity". *Southern Economic Journal* 88(4), 1313–1342. doi.org/10.1002/soej.12561
- Berggren, Niclas** och **Christian Bjørnskov** (2022). "Political Institutions and Academic Freedom: Evidence from Across the World". *Public Choice* 190(1-2), 205–228. doi.org/10.1007/s11127-021-00931-9
- Bergh, Andreas, Gissur Ó Erlingsson** och **Emanuel Wittberg** (2022). "What Happens when Municipalities Run Corporations? Empirical Evidence from 290 Swedish Municipalities". *Local Government Studies* 48(4), 704–727. doi.org/10.1080/03003930.2021.1944857
- Bergh, Andreas** och **Anders Kärnä** (2022). "Explaining the Rise of Populism in European Democracies 1980–2018: The Role of Labor Market Institutions and Inequality". *Social Science Quarterly* 103(7), 1719–1731. doi.org/10.1111/ssqu.13227
- Bergh, Andreas** och **Philipp C. Wichardt** (2022). "Mine or Ours? Unintended Framing Effects in Dictator Games". *Rationality and Society* 39(1), 78–95. doi.org/10.1177/10434631211073326
- Bhalotra, Sonia, Martin Karlsson, Therese Nilsson** och **Nina Schwarz** (2022). "Infant Health, Cognitive Performance, and Earnings: Evidence from Inception of the Welfare State in Sweden". *Review of Economics and Statistics* 104(6), 1138–1156. doi.org/10.1162/rest_a_01031

- Bjuggren, Carl Magnus** och **Magnus Henrekson** (2022). "Female Self-Employment: Prevalence and Performance Effects of Having a High-Income Spouse". *Small Business Economics* 59(1), 163–181. doi.org/10.1007/s11187-021-00526-0
- Bjørnsvov, Christian** (2022). "Social Trust and Patterns of Growth". *Southern Economic Journal* 89(1), 216–237. doi.org/10.1002/soej.12590
- Bjørnsvov, Christian, Miguel Ángel Borrella-Mas** och **Martin Rode** (2022). "The Economics of Change and Stability in Social Trust: Evidence from (and for) Catalan Secession". *Economics & Politics* 34(2), 275–297. doi.org/10.1111/ecpo.12198
- Bjørnsvov, Christian, Nicolai J. Foss** och **Tianjiao Xu** (2022). "The Role of Institutions in the Early Entrepreneurial Process". *Industrial and Corporate Change* 31(4), 905–933. doi.org/10.1093/icc/dtac013
- Bjørnsvov, Christian, Andreas Freytag** och **Jerg Gutmann** (2022). "Coups and the Dynamics of Media Freedom". *Economic Modelling* 116, 106025. doi.org/10.1016/j.econmod.2022.106025
- Bjørnsvov, Christian, Bodo Knoll** och **Martin Rode** (2022). "A Time to Plot, a Time to Reap: Coups, Regime Changes and Inequality". *Defence and Peace Economics* 33(8), 912–937. doi.org/10.1080/10242694.2021.1974793
- Bjørnsvov, Christian** och **Martin Rode** (2022). "Late Colonial Antecedents of Modern Democracy". *Journal of Institutional Economics* 18(4), 569–586. doi.org/10.1017/S1744137421000734
- Bjørnsvov, Christian** och **Philipp J.H. Schröder** (kommande). "Press Freedom, Market Information, and International Trade". *European Journal of Political Economy*. doi.org/10.1016/j.ejpoleco.2022.102236
- Bjørnsvov, Christian** och **Stefan Voigt** (2022). "Emergencies: On the Misuse of Governmental Powers". *Public Choice* 190(1-2), 1–32. doi.org/10.1007/s11127-021-00918-6
- Bjørnsvov, Christian** och **Stefan Voigt** (2022). "Terrorism and Emergency Constitutions in the Muslim World". *Journal of Peace Research* 59(3), 305–318. doi.org/10.1177/00223433211012445
- Bjørnsvov, Christian** och **Stefan Voigt** (2022). "This Time is Different? – On the Use of Emergency Measures During the Corona Pandemic". *European Journal of Law and Economics* 54(1), 63–81. doi.org/10.1007/s10657-021-09706-5
- Bjørnsvov, Christian, Stefan Voigt** och **Mahdi Khesali** (2022). "Unconstitutional States of Emergency". *Journal of Legal Studies* 51(2), 455–481.
- Born, Andreas** och **Aljoscha Janssen** (2022). "Does a District Mandate Matter for the Behavior of Politicians? An Analysis of Roll-Call Votes and Parliamentary Speeches". *European Journal of Political Economy* 71, 102070. doi.org/10.1016/j.ejpoleco.2021.102070
- Boudreaux, Christopher J., Niklas Elert, Magnus Henrekson** och **David S. Lucas** (2022). "Entrepreneurial Accessibility, Eudaimonic Well-Being, and Inequality". *Small Business Economics* 59(3), 1061–1079. doi.org/10.1007/s11187-021-00569-3
- Bratsberg, Bernt** m.fl. (2022). "Birth Order and Voter Turnout". *British Journal of Political Science* 52(1), 475–482. doi.org/10.1017/S0007123419000826
- Cappelen, Alexander W., Johanna Möllerström, Bjørn-Atle Reme** och **Bertil Tungodden** (2022). "A Meritocratic Origin of Egalitarian Behavior". *Economic Journal* 132(646), 2101–2117. doi.org/10.1093/ej/ueac008
- Cattan, Sarah, Daniel A. Kamhöfer, Martin Karlsson** och **Therese Nilsson** (kommande). "The Long-term Effects of Student Absence: Evidence from Sweden". *Economic Journal*. doi.org/10.1093/ej/ueac078
- Chang, Yen-Cheng, Pei-Jie Hsiao, Alexander Ljungqvist** och **Kevin Tseng** (2022). "Testing Disagreement Models". *Journal of Finance* 77(4), 2239–2285. doi.org/10.1111/jofi.13137
- Chen, Yiqun, Petra Persson** och **Maria Polyakova** (2022). "The Roots of Health Inequality and the Value of Intrafamily Expertise". *American Economic Journal: Applied Economics* 14(3), 185–223.
- Coad, Alex** m.fl. (2022). "John Haltiwanger: Recipient of the 2020 Global Award for Entrepreneurship Research". *Small Business Economics* 58(1), 15–25. doi.org/10.1007/s11187-021-00541-1
- Costa-Font, Joan** och **Martin Ljunge** (kommande). "Ideological Spillovers Across the Atlantic? Evidence from Trump's Presidential Election". *European Journal of Political Economy*. doi.org/10.1016/j.ejpoleco.2022.102231
- Davidson, Carl, Fredrik Heyman, Steven Matusz, Fredrik Sjöholm** och **Susan Chun Zhu** (kommande). "Globalization, Recruitments, and Job Mobility". *Canadian Journal of Economics*.
- Deerfield, Amanda** och **Niklas Elert** (kommande). "Entrepreneurship and Regulatory Voids: The Case of Ridesharing". *Entrepreneurship Theory and Practice*. doi.org/10.1177/10422587221093300
- Demetry, Marcos, Per Hjertstrand** och **Matthew Polisson** (2022). "Testing Axioms of Revealed Preference in Stata". *Stata Journal* 22(2), 319–343. doi.org/10.1177/1536867X221106374
- Duanmu, Jing-Lin, Pehr-Johan Norbäck, Jane Wenzhen Lu** och **Jeremy Clegg** (2022). "Contraction under Minimum Wages? Operational and Financial Advantages of Multinational Subsidiaries in China". *International Business Review* 31(2), 101936. doi.org/10.1016/j.ibusrev.2021.101936

- Elert, Niklas, Dan Johansson, Mikael Stenkula** och **Niklas Wykman** (kommande). "The Evolution of Owner-Entrepreneurs' Taxation: Five Tax Regimes over a 160-Year Period". *Journal of Evolutionary Economics*. doi.org/10.1007/s00191-022-00798-z
- Elert, Niklas** och **Erik Lundin** (2022). "Gender and Climate Action". *Population and Environment* 43(4), 470–499. doi.org/10.1007/s11111-022-00397-x
- Elert, Niklas** och **Mikael Stenkula** (2022). "Intrapreneurship: Productive and Non-Productive". *Entrepreneurship Theory and Practice* 46(5), 1423–1439. doi.org/10.1177/1042258720964181
- Elinder, Mikael, Oscar Erixon** och **Olle Hammar** (kommande). "Where Would Ukrainian Refugees Go if They Could Go Anywhere?". *International Migration Review*. doi.org/10.1177/01979183221131559
- Esildsen, Lasse** och **Christian Bjørnskov** (2022). "Does Freedom of Expression Cause Less Terrorism?". *Political Studies* 70(1), 131–152. doi.org/10.1177/0032321720950223
- Fehr, Dietmar, Johanna Möllerström** och **Ricardo Perez-Truglia** (2022). "Your Place in the World: Relative Income and Global Inequality". *American Economic Journal: Economic Policy* 14(4), 232–268.
- Ferguson, Shon** och **Aaron Smith** (2022). "Import Demand Elasticities Based on Quantity Data: Theory and Evidence". *Canadian Journal of Economics* 55(2), 1027–1056. doi.org/10.1111/caje.12596
- Ferguson, Shon** och **David Ubilava** (2022). "Global Commodity Market Disruption and the Fallout". *Australian Journal of Agricultural and Resource Economics* 66(4), 737–752. doi.org/10.1111/1467-8489.12497
- Finkelstein, Amy, Petra Persson, Maria Polyakova** och **Jesse M. Shapiro** (2022). "A Taste of Their Own Medicine: Guideline Adherence and Access to Expertise". *American Economic Review: Insights* 4(4), 507–526.
- Fischer, Martin, Gawain Heckley, Martin Karlsson** och **Therese Nilsson** (2022). "Revisiting Sweden's Comprehensive School Reform: Effects on Education and Earnings". *Journal of Applied Econometrics* 37(4), 811–819. doi.org/10.1002/jae.2881
- Forslund, Eva** och **Magnus Henrekson** (2022). "The Virtues of Native Discourse: Striking a Balance Between English and the Native Language". *Econ Journal Watch* 19(2), 258–282.
- Gardberg, Malin** (2022). "Exchange Rate Sensitivity and the Net Foreign Asset Composition". *Journal of Money, Credit and Banking* 54(2-3), 569–598. doi.org/10.1111/jmcb.12861
- Gardberg, Malin** (2022). "Financial Reforms and Low-Income Households' Impact on International Consumption Risk Sharing". *International Finance* 25(3), 375–395. doi.org/10.1111/inf.12418
- Gardberg, Malin** och **Lorenzo Pozzi** (2022). "Aggregate Consumption and Wealth in the Long Run: The Impact of Financial Liberalization". *Journal of Applied Econometrics* 37(1), 161–186. doi.org/10.1002/jae.2870
- Goodridge, Peter, Jonathan Haskel** och **Harald Edquist** (2022). "We See Data Everywhere Except in the Productivity Statistics". *Review of Income and Wealth* 68(4), 862–894. doi.org/10.1111/roiw.12542
- Hammar, Olle, Mounir Karadja** och **Akib Khan** (kommande). "Social Networks and Immigrant Integration: Experimental Evidence from Sweden". *Journal of Development Economics*.
- Hearn, Bruce, Lars Oxelheim** och **Trond Randøy** (kommande). "The Influence of Business Groups on Board Composition in Offshore Financial Multinational Enterprises". *International Business Review*. doi.org/10.1016/j.ibusrev.2022.102084
- Hegde, Deepak, Alexander Ljungqvist** och **Manav Raj** (2022). "Quick or Broad Patents? Evidence from U.S. Startups". *The Review of Financial Studies* 35(6), 2705–2742. doi.org/10.1093/rfs/hhab097
- Heller Sahlgren, Gabriel** (kommande). "Group Threat and Voter Turnout: Evidence from a Refugee Placement Program". *Economics & Politics*. doi.org/10.1111/ecpo.12224
- Heller Sahlgren, Gabriel** (kommande). "Lifelong Learning and Employment Outcomes: Evidence from Sweden". *Education Economics*. doi.org/10.1080/09645292.2022.2059804
- Heller Sahlgren, Gabriel** och **Johan Wennström** (2022). "The Fatal Conceit: Swedish Education after Nazism". *Journal of Controversial Ideas* 2(1), 9. doi.org/10.35995/jci02010009
- Henrekson, Magnus, Dan Johansson** och **Johan Karlsson** (kommande). "To Be or Not to Be: The Entrepreneur in Neo-Schumpeterian Growth Theory". *Entrepreneurship Theory and Practice*.
- Henrekson, Magnus, Anders Kärnä** och **Tino Sanandaji** (2022). "Schumpeterian Entrepreneurship: Coveted by Policymakers but Impervious to Top-Down Policymaking". *Journal of Evolutionary Economics* 32(3), 867–890. doi.org/10.1007/s00191-022-00761-y
- Henrekson, Magnus** och **Johan Wennström** (kommande). "The View of Knowledge: An Institutional Theory of Differences in Educational Quality". *Independent Review*.
- Hjertstrand, Per** och **Marcos Demetry** (kommande). "Consistent Subsets: Computing the Houtman-Maks Index in Stata". *Stata Journal*.
- Holmberg, Pär** och **Thomas Tangerås** (kommande). "A Survey of Capacity Mechanisms: Lessons for the Swedish Electricity Market". *Energy Journal*. doi.org/10.5547/01956574.44.6.phol

- Isaksson, Ann-Sofie** och **Dick Durevall** (kommande). "Aid and Institutions: Local Effects of World Bank Aid on Perceived Institutional Quality in Africa". *Review of International Organizations*. doi.org/10.1007/s11558-022-09478-w
- Jansson, Joakim** och **Björn Tyrefors** (2022). "Grading Bias and the Leaky Pipeline in Economics: Evidence from Stockholm University". *Labour Economics* 78, 102212. doi.org/10.1016/j.labeco.2022.102212
- Johansson, Alva, Niclas Berggren** och **Therese Nilsson** (2022). "Intolerance Predicts Climate Skepticism". *Energy Economics* 105, 105719. doi.org/10.1016/j.eneco.2021.105719
- Keloharju, Matti, Samuli Knüpfer** och **Joacim Tåg** (kommande). "CEO Health". *Leadership Quarterly*. doi.org/10.1016/j.leaqua.2022.101672
- Keloharju, Matti, Samuli Knüpfer** och **Joacim Tåg** (2022). "What Prevents Women from Reaching the Top?". *Financial Management* 51(3), 711–738. doi.org/10.1111/fima.12390
- Knutsson, Daniel** och **Björn Tyrefors** (2022). "The Quality and Efficiency Between Public and Private Firms: Evidence from Ambulance Services". *Quarterly Journal of Economics* 137(4), 2213–2262. doi.org/10.1093/qje/qjac014
- Krolage, Carla, Andreas Peichl** och **Daniel Waldenström** (2022). "Long-Run Trends in Top Income Shares: The Role of Income and Population Growth". *Journal of Economic Inequality* 20(1), 97–118. doi.org/10.1007/s10888-021-09520-8
- Kärnä, Anders, Johan Karlsson, Erik Engberg** och **Peter Svensson** (kommande). "Political Failure: A Missing Piece in Innovation Policy Analysis". *Economics of Innovation and New Technology*. doi.org/10.1080/10438599.2022.2070843
- Kärnä, Anders** och **Andreas Stephan** (2022). "Do Firms in Rural Regions Lack Access to Credit? Local Variation in Small Business Loans and Firm Growth". *Regional Studies* 56(11), 1919–1933. doi.org/10.1080/00343404.2021.2016681
- Lappi, Emma, Johan E. Eklund** och **Johan Klaesson** (2022). "Does Education Matter for the Earnings of Former Entrepreneurs? Longitudinal Evidence Using Entry and Exit Dynamics". *Journal of Evolutionary Economics* 77(4), 827–865. doi.org/10.1111/jofi.13137
- Lee, Samuel** och **Petra Persson** (2022). "Human Trafficking and Regulating Prostitution". *American Economic Journal: Economic Policy* 14(3), 87–127. doi.org/10.1257/pol.20180622
- Lodefalk, Magnus, Fredrik Sjöholm** och **Aili Tang** (2022). "International Trade and Labor Market Integration of Immigrants". *World Economy* 45(6), 1650–1689. doi.org/10.1111/twec.13240
- Lundin, Erik** (2022). "Geographic Price Granularity and Investments in Wind Power: Evidence from a Swedish Electricity Market Splitting Reform". *Energy Economics* 113, 106208. doi.org/10.1016/j.eneco.2022.106208
- Maican, Florin, Matilda Orth, Mark J. Roberts** och **Van Anh Vuong** (kommande). "The Dynamic Impact of Exporting on Firm R&D Investment". *Journal of the European Economic Association*. doi.org/10.1093/jeea/jvac065
- Persson, Lars** och **Thomas Seiler** (2022). "Entrepreneurial Optimism and Creative Destruction". *North American Journal of Economics and Finance* 62, 101737. doi.org/10.1016/j.najef.2022.101737
- Pettersson Ruiz, Eric** och **Jannis Angelis** (2022). "Combating Money Laundering with Machine Learning – Applicability of Supervised-Learning Algorithms at Cryptocurrency Exchanges". *Journal of Money Laundering Control* 25(4), 766–778. doi.org/10.1108/JMLC-09-2021-0106
- Röös, Elin** m.fl. (2022). "Agroecological Practices in Combination with Healthy Diets can Help Meet EU Food System Policy Targets". *Science of The Total Environment* 847, 157612. doi.org/10.1016/j.scitotenv.2022.157612
- Sjöholm, Fredrik** (kommande). "The Belt and Road Initiative: Economic Causes and Effects". *Asian Economic Papers*.
- Svensson, Roger** (2022). "Cost-Saving Minting Technology: Recurrent Overstriking of Bracteates". *Polish Numismatic News LXVI(1)*, 215–229. doi.org/10.24425/wn.2022.141941
- Svensson, Roger** (2022). "Patent Value Indicators and Technological Innovation". *Empirical Economics* 62(4), 1715–1742. doi.org/10.1007/s00181-021-02082-8
- Ustyuzhanina, Polina** (2022). "Decomposition of Air Pollution Emissions from Swedish manufacturing". *Environmental Economics and Policy Studies* 24(2), 195–223. doi.org/10.1007/s10018-021-00319-5

BOKKAPITEL

- Bakardjieva Engelbrekt, Antonina, Per Ekman, Anna Michalski** och **Lars Oxelheim** (2022). "Conclusion: The EU and the Search for Sustainability and Resilience". I Antonina Bakardjieva Engelbrekt, Per Ekman, Anna Michalski och Lars Oxelheim (red.), *Routes to a Resilient European Union* (1–14). Cham: Palgrave Macmillan.
- to a Resilient European Union (245–257). Cham: Palgrave Macmillan.
- Bakardjieva Engelbrekt, Antonina, Per Ekman, Anna Michalski** och **Lars Oxelheim** (2022). "The EU and the Precarious Routes to Political, Economic and Social Resilience". I Antonina Bakardjieva Engelbrekt, Per Ekman, Anna Michalski och Lars Oxelheim (red.), *Routes to a Resilient European Union* (1–14). Cham: Palgrave Macmillan.

Bartels, Charlotte och **Daniel Waldenström** (2022). "Inequality and Top Incomes". I Klaus F. Zimmermann (red.), *Handbook of Labor, Human Resources and Population Economics* (1–28). Cham, CH: Springer. doi.org/10.1007/978-3-319-57365-6_169-2

Bergman, Mats och **Henrik Jordahl** (2022). "Svensk marknads- och konkurrenspolitik". I Lars Hultkrantz och Pär Österholm (red.), *Marknad och politik* (289–328). Lund: Studentlitteratur.

Bjørnskov, Christian och **Stefan Voigt** (2022). "Notstandsverfassungen: Wortfülle kulturel tradiert". I Gernot Pehnelt (red.), *Fragen unserer Zeit : Festschrift für Andreas Freytag zum 60. Geburtstag* (33–44). Berlin: Logos Verlag.

Edvinsson, Rodney, Tor Jacobson och **Daniel Waldenström** (2022). "Introduction to Historical Monetary and Financial Statistics for Sweden, Volume III". I Rodney Edvinsson, Tor Jacobson och Daniel Waldenström (red.), *Volume III: Banking, Bonds, National Wealth, and Stockholm House Prices, 1420–2020* (5–11). Stockholm: Ekerlids förlag och Sveriges Riksbank.

Elerf, Niklas och **Magnus Henrekson** (2022). "Collaborative Innovation Blocs and Mission-Oriented Innovation Policy: An Ecosystem Perspective". I Karl Wennberg och Christian Sandström (red.), *Questioning the Entrepreneurial State. International Studies in Entrepreneurship, vol 53* (345–367). Cham: Springer. doi.org/10.1007/978-3-030-94273-1_18

Elerf, Niklas och **Magnus Henrekson** (2022). "Improved Framework Conditions for a More Entrepreneurial, Innovative and Resilient EU". I Antonina Bakardjieva Engelbrekt, Per Ekman, Anna Michalski och Lars Oxelheim (red.), *Routes to a Resilient European Union* (15–38). Cham: Palgrave Macmillan.

Elerf, Niklas och **Magnus Henrekson** (2022). "Innovationer och entreprenörer". I Emanuel Örtengren (red.), *Achtung Europa! Reformer för Europa nu* (93–106). Stockholm: Frivärld.

Henrekson, Magnus (2022). "Sverige är på väg att förlora kampen om våldsmonopolet". I Kurdo Baksi och Mats Ögren (red.), *Apartheid Sverige* (121–136). Stockholm: Fri Tanke.

Henrekson, Magnus och **Mikael Stenkula** (2022). "William J. Baumol: Innovative Contributor to Entrepreneurship Economics". I Luca Fiorito, Scott Scheall och Carlos Eduardo Suprinyak (red.), *Research in the History of Economic Thought and Methodology, Vol. 40B*. Bingley: Emerald Publishing Limited.

Johansson, Christian, Anders Kärnä och **Jaakko Meriläinen** (2022). "Politisk kartellbildning som förklaring till Sverigedemokraternas framgång". I Patrik Öhberg, Henrik Oscarsson och Jakob Ahlbom (red.), *Folkviljans förverkligare* (117–133). Göteborg: Göteborgs universitet.

Waldenström, Daniel (2022). "The National Wealth of Sweden, 1810–2020". I Rodney Edvinsson, Tor Jacobson och Daniel Waldenström (red.), *Volume III: Banking, Bonds, National Wealth, and Stockholm House Prices, 1420–2020* (353–448). Stockholm: Ekerlids förlag och Sveriges Riksbank.

Waldenström, Daniel (2022). "The Swedish Bond Market, 1835–2020". I *Volume III: Banking, Bonds, National Wealth, and Stockholm House Prices, 1420–2020* (197–231). Stockholm: Ekerlids Förlag och Sveriges Riksbank.

BÖCKER PÅ SVENSKA

Bakardjieva Engelbrekt, Antonina, Anna Michalski och **Lars Oxelheim** (red.) (2022). *EU mellan federalism och flexibel integration*. Europaperspektiv 2022. Stockholm: Santérus Förlag.

Bergh, Andreas och **Joakim Werberg** (2022). *Till gigeconomins försvar*. Stockholm: Timbro.

Sanandaji, Nima och **Gabriel Heller Sahlgren** (2022). *Normboken: Vad spelar normer för roll och hur har det utvecklats över tid?*. Stockholm: Vulkan.

BÖCKER PÅ ENGELSKA

Bakardjieva Engelbrekt, Antonina, Per Ekman, Anna Michalski och **Lars Oxelheim** (red.) (2022). *Routes to a Resilient European Union*. Interdisciplinary European Studies. Cham, CH: Palgrave Macmillan. doi.org/10.1007/978-3-030-93165-0

Edvinsson, Rodney, Tor Jacobson och **Daniel Waldenström** (red.) (2022). *Banking, Bonds, National Wealth, and Stockholm House Prices, 1420–2020*. Stockholm: Ekerlids förlag och Sveriges Riksbank.

Henrekson, Magnus och **Johan Wennström** (2022). *Dumbing Down: The Crisis of Quality and Equity in a Once-Great School System—and How to Reverse the Trend*. Cham, CH: Palgrave Macmillan. doi.org/10.1007/978-3-030-93429-3

WORKING PAPERS

1423. **Costa-Font, Joan** och **Martin Ljunge**. "Ideological Spillovers Across the Atlantic? Evidence from Trump's Presidential Election".
1424. **Kilström, Matilda** och **Paula Roth**. "Risk-Sharing and Entrepreneurship".
1425. **Gertsberg, Marina, Johanna Möllerström** och **Michaela Pagel**. "Gender Quotas and Support for Women in Board Elections".
1426. **Deerfield, Amanda** och **Niklas Elert**. "Entrepreneurship and Regulatory Voids: The Case of Ridesharing".
1427. **Coraggio, Luca, Marco Pagano, Annalisa Scognamiglio** och **Joacim Tåg**. "JAQ of All Trades: Job Mismatch, Firm Productivity and Managerial Quality".
1428. **Janssen, Aljoscha** och **David Granlund**. "The Importance of the First Generic Substitution: Evidence from Sweden".
1429. **Elert, Niklas, Dan Johansson, Mikael Stenkula** och **Niklas Wykman**. "The Evolution of Owner-Entrepreneurs' Taxation: Five Tax Regimes over a 160-Year Period".
1430. **Hjertstrand, Per**. "Nonparametric Analysis of the Mixed-Demand Model".
1431. **Janssen, Aljoscha**. "Innovation Begets Innovation and Concentration: The Case of Upstream Oil & Gas in the North Sea".
1432. **Henrekson, Magnus** och **Johan Wennström**. "The View of Knowledge: An Institutional Theory of Differences in Educational Quality".
1433. **Halvarsson, Daniel, Olga Lark** och **Patrik Gustavsson Tingvall**. "Foreign Ownership and Transferring of Gender Norms".
1434. **Stenkula, Mikael** och **Niklas Wykman**. "The Taxation of Closely Held Firms: The Achilles Heel of the Dual Income Tax System Reconsidered".
1435. **Keloharju, Matti, Samuli Knüpfer, Dagmar Müller** och **Joacim Tåg**. "PhD Studies Hurt Mental Health, But Less than You Think".
1436. **Berggren, Niclas** och **Christian Bjørnskov**. "Does Legal Freedom Satisfy?".
1437. **Halvarsson, Daniel, Olga Lark, Patrik Tingvall** och **Josefin Vide-nord**. "Bargaining for Trade: When Exporting Becomes Detrimental for Female Wages".
1438. **Skedinger, Per**. "The Economics behind the Directive on Adequate Minimum Wages in the EU: A Critical Assessment".
1439. **Sjöholm, Fredrik**. "The Belt and Road Initiative: Economic Causes and Effects".
1440. **Elinder, Mikael, Oscar Erixson** och **Olle Hammar**. "Where Would Ukrainian Refugees Go if They Could Go Anywhere?".
1441. **Henrekson, Magnus, Dan Johansson** och **Johan Karlsson**. "To Be or Not to Be: The Entrepreneur in Neo-Schumpeterian Growth Theory".
1442. **Forslund, Eva** och **Magnus Henrekson**. "The Virtues of Native Dis-course: Striking a Balance Between English and the Native Language".
1443. **Adermon, Adrian** m.fl. "Earnings Losses and the Role of the Welfare State During the COVID-19 Pandemic: Evidence from Sweden".
1444. **Norbäck, Pehr-Johan, Lars Persson** och **Joacim Tåg**. "Risky Business: Venture Capital, Pivoting and Scaling".
1445. **Kärnä, Anders** och **Patrik Öhberg**. "Misrepresentation and Migration: Differences between Voters and Politicians in Sweden".
1446. **Hjertstrand, Per** och **Marcos Demetry**. "Consistent Subsets: Computing the Houtman-Maks Index in Stata".
1447. **Berggren, Niclas, Martin Ljunge** och **Therese Nilsson**. "Immigrants' Tolerance and Integration into Society".
1448. **Durevall, Dick** och **Ann-Sofie Isaksson**. "Aid and Child Health: Local Effects of Aid on Stunting in Malawi".
1449. **Bjørnskov, Christian**. "Coups and Economic Crises".
1450. **Horn, Henrik**. "Investment Treaty Reform when Regulatory Chill Causes Global Warming".
1451. **Heyman, Fredrik** och **Martin Olsson**. "Long-Run Effects of Technological Change: The Impact of Automation and Robots on Intergenerational Mobility".
1452. **Bustos, Emil, Oliver Engist, Gustav Martinsson** och **Christian Thomann**. "Financing Constraints and Risk Management: Evidence From Micro-Level Insurance Data".
1453. **Davidson, Carl, Fredrik Heyman, Steven Matusz, Fredrik Sjöholm** och **Susan Chun Zhu**. "How International Experience Helps Shape Labor Market Outcomes".

RAPPORTER

- Adermon, Adrian** m.fl. (2022). "Coronapandemin, arbetsinkomsterna och välfärdssystemets skyddsgrad. Befolkningens inkomstutveckling under 2020". *Underlagsrapport till SOU 2022:10 Sverige under pandemin*. Stockholm: Coronakommissionen.
- Bergh, Andreas** (2022). "Social tillit – varför är den viktig och hur främjas den?". Stockholm: Fores.
- Bergh, Andreas** och **Gissur Ó Erlingsson** (2022). "Kommunala bolag: fler nackdelar än fördelar?". Stockholm: SNS.
- Bergh, Andreas** och **Agneta Kruse** (2022). "Tryggare kan ingen vara? En ESO-rapport om socialförsäkringar och välfärdssystem". Rapport till Expertgruppen för Studier i Offentlig ekonomi 2022:2. Stockholm: Finansdepartementet.
- Bergman, Lars** m.fl. (2022). "Långsiktiga investeringar och handel på framtidens elmarknad". Stockholm: Energiforsk.
- Bustos, Emil** (2022). "Lägstalöner och sysselsättning i den nya arbetsmarknadsforskningen". Stockholm: Arenagruppen.
- Calmfors, Lars, John Hassler** och **Anna Seim** (2022). "Samspel för stabilitet – en ESO-rapport om rollfördelningen mellan finans- och penningpolitik". Rapport till
- Expertgruppen för Studier i Offentlig ekonomi 2022:3. Stockholm: Finansdepartementet.
- Edmark, Karin** och **Lovisa Persson** (2022). "Resultat och betygsättning i gymnasiefriskolor". Stockholm: SNS.
- Elinder, Mikael, Oscar Erixson** och **Olle Hammar** (2022). "Hur många kommer fly från Ukraina och vilka EU-länder kommer de söka sig till?". *Policy Brief 2022:3*. Stockholm: Delegationen för migrationsstudier.
- Erlingsson, Gissur Ó, David Karlsson, Jessica Wide** och **Richard Öhrvall** (2022). "Den lokala demokratins vägval". *Demokratirådets rapport 2022*. Stockholm: SNS.
- Ferguson, Shon, Rikard Forslid** och **Mark Sanctuary** (2022). "Koldioxidläckage eller konkurrensfördel? Om balansgången mellan industri- och klimatpolitik". Stockholm: SNS.
- Heller Sahlgren, Gabriel** (2022). "Kunskaps-skolans återkomst". Stockholm: Timbro.
- Holmberg, Pär** och **Thomas Tangerås** (2022). "Elbrist i storstäderna – ett marknadsspektiv". Stockholm: SNS.
- Jordahl, Henrik** och **Gabriel Heller Sahlgren** (2022). "Skattenytta i skolan". Stockholm: Kommissionen för skattenytta.
- Kärnä, Anders** (2022). "Allt fler högutbildade administratörer på universiteten – avlastning eller belastning?". Stockholm: SNS.
- Lundin, Erik** (2022). "Vad betalar du för framtidens elnät?". Stockholm: Environment and Public Health Institute.
- Lundin, Erik** och **Magnus Söderberg** (2022). "Analys av priser och reglering på den svenska elnätmarknaden. Vad kan vi lära av våra grannländer?". Stockholm: SNS.
- Orth, Matilda** och **Florin Maican** (2022). "Apoteksmarknaden ur ett konkurrensspektiv". *Uppdragsforskningsrapport 2022:4*. Stockholm: Konkurrensverket.
- Skedinger, Per** (2022). "Borde vi ha fler enkla jobb?". Stockholm: Entreprenörskapsforum.
- Stavljöt, Ulrika** och **Roger Svensson** (2022). "Evaluation of the R&D Tax Incentives in Sweden". Östersund: Tillväxtanalys.
- Tyrefors, Björn** (2022). "En modell för att mäta och belöna progression inom sfi". *SOU 2022:17*. Stockholm: Utbildningsdepartementet.
- Waldenström, Daniel** (2022). "Fondägandets struktur i Sverige: En empirisk undersökning". Stockholm: Fondbolagens förening.

POPULÄRVETENSKAP OCH RECENSIONER

- Bastani, Spencer** och **Daniel Waldenström** (2022). "The Ability Gradient in Tax responsiveness". *VoxEU, CEPR Policy Portal*, 20 juni.
- Bergh, Andreas** (2022). "Den moderna penningteorin synad". *Kvartal*, 29 mars.
- Bergh, Andreas, Martin Nordin** och **Cecilia Hammarlund** (2022). "3:12-regelverket ger stora regionala klyftor". *Ekonomisk Debatt* 50(8), 68–79.
- Blomgren, Jan, Magnus Henrekson** och **Christian Sandström** (2022). "Vätgasbubblan kommer att spricka". *Kvartal*, 7 december.
- Calmfors, Lars** (2022). "Valrörelsen 2022 – ett sammanbrott för dialogen mellan ekonomer och politiker". *DEMCOM-rapport nr 51. Snabbtänkt 2.0 22. Reflektioner från valet 2022 av ledande forskare*. Sundsvall: Mittuniversitetet.
- Calmfors, Lars** (2022). "Vart är inflationen på väg?". *Kvartal*, 16 november.
- Coraggio, Luca, Marco Pagano, Annalisa Scognamiglio** och **Joachim Tåg** (2022). "The Matching Between Workers and Jobs Explains Productivity Differentials Across Firms". *VoxEU, CEPR Policy Portal*, 9 maj.

- Elert, Niklas** (2022). "Socialt utan tvingande lag". *Axess* 2022(3), 40–43.
- Heller Sahlgren, Gabriel** (2022). "Kunskapsskolan är återuppstånden". *Kvartal*, 10 november.
- Heller Sahlgren, Gabriel** (2022). "Så räddades skolan – men invandringen kräver mer". *Kvartal*, 7 september.
- Henrekson, Magnus** (2022). "A Life Worthwhile". *Quillette*, 9 juni.
- Henrekson, Magnus** (2022). "En bra skola är framtiden". *Kvartal*, 10 juni.
- Henrekson, Magnus** (2022). "Low Power: How Self-Sufficient Sweden Jeopardised Its Energy Security". *Engelsberg Ideas* 2022 (September).
- Henrekson, Magnus** (2022). "Var finns elöver-skotten?". *Axess* 2022(6), 36–37.
- Henrekson, Magnus och Eva Forslund** (2022). "Should Universities Around the World Use English?". *AIER - American Institute for Economic Research*, 3 november.
- Henrekson, Magnus, Christian Sandström och Carl Alm** (2022). "Slutreplik om vätgasstål-satsningen i Norrland". *Ekonomisk Debatt* 50(2), 75–77.
- Henrekson, Magnus och Annika Sundén** (2022). "Förnyelse av Nationalekonomiska Föreningen och dess tidskrift". *Ekonomisk Debatt* 50(2), 5–7.
- Henrekson, Magnus och Johan Wennström** (2022). "Den svenska skolans silverålder". *Kvartal*, 22 mars.
- Henrekson, Magnus och Johan Wennström** (2022). "Kunskapsskolans återkomst? Knap-past ens en halvsanning". *Kvartal*, 22 oktober.
- Holmberg, Pär, Erik Lundin och Thomas Tangerås** (2022). "En effektiv elförsörjning på kort och lång sikt". *Ekonomisk Debatt* 50(3), 73–78.
- Hultkrantz, Lars och Lovisa Persson** (2022). "Brott och straff – vad fungerar?". *Ekonomisk Debatt* 50(4), 3–4.
- Hultkrantz, Lars och Lovisa Persson** (2022). "Fortsatt viktiga valfrågor". *Ekonomisk Debatt* 50(3), 3–4.
- Möllerström, Johanna** (2022). "Fler vardags-samtal". *Axess* 2022(7), 40–42.
- Persson, Lovisa** (2022). "Forskning vid Walden". *Ekonomisk Debatt* 50(7), 3–5.
- Sanandaji, Nima och Gabriel Heller Sahlgren** (2022). "Reformpolitik stärker den nordiska arbetsmoralen". *Timbro*, 5 april.
- Sjöholm, Fredrik** (2022). "Sprickorna i muren". *Axess* 22(2), 20–22.
- Svensson, Roger** (2022). "Recension: Därför kommer staten aldrig att kunna spela entre-prenörens roll". *Timbro*, 13 oktober.
- Wennström, Johan och Gabriel Heller Sahl-gren** (2022). "När barnen fick makten i den nazistiska skolan". *Kvartal*, 4 maj.
- Öhrvall, Richard** (2022). "En klyfta mellan stad och land". *DEMICOM-rapport nr 51. Snabb-tänkt 2.0 22. Reflektioner från valet 2022 av ledande forskare*. Sundsvall: Mittuniversitetet.

NYHETSBRV

Under 2022 gav IFN ut nyhetsbrev dels på svenska, dels på engelska. I den svenska se-rien utkom sex nummer och i den engelska serien utkom ett nummer. Under året har följande temaartikel i den engelska serien författats av IFN-forskare.

Berggren, Niclas (2022), "Academic Freedom Boosts Productivity Growth – Given Strong Judicial Quality". IFN Newsletter No. 1. Stockholm: Institutet för Näringslivsforskning.

POLICYINRIKTADE DEBATTARTIKLAR

Nedan redovisas policyinriktade debattartiklar författade helt eller delvis av IFN-forskare. Artiklarna är främst publicerade i svensk dagspress.

- Ahmed, Ali** och **Mats Hammarstedt** (2022). "Utrikes födda fortsätter att bli diskriminerade". *Aftonbladet*, 20 mars.
- Andersson, Martin** m.fl. (2022). "Innovationer kan inte kommenderas fram". *Upsala Nya Tidning*, 12 november.
- Bakardjieva Engelbrekt, Antonina, Per Ekman, Anna Michalski** och **Lars Oxelheim** (2022). "Ett enat EU ligger snart i Sveriges händer". *Dagens Industri*, 9 mars.
- Berggren, Niclas** (2022). "Globaliseringen är bra för svensk ekonomi och svenska värderingar". *Dagens Industri*, 12 oktober.
- Berggren, Niclas** och **Christian Bjørnskov** (2022). "BNP problematiskt som välfärds-mått under pandemin". *Dagens Industri*, 29 april.
- Berggren, Niclas** och **Martin Ljunge** (2022). "Kriget i Ukraina skapar samling kring europeiska värderingar". *Göteborgs-Posten*, 2 april.
- Bergh, Andreas** (2022). "Mixtra inte med pris-mekanismen, Damberg". *Svenska Dagbladet*, 17 mars.
- Bergh, Andreas** (2022). "Replik: Vi sysslar inte med att driva teser!". *Gefle Dagblad*, 22 juli.
- Bergh, Andreas** och **Gissur Ó Erlingsson** (2022). "Är kommunernas vurm för bolag rimlig?". *Svenska Dagbladet*, 8 juni.
- Bergh, Andreas** och **Agneta Kruse** (2022). "Politikerna har gjort stora hål i trygghets-systemen". *Dagens Nyheter*, 11 september.
- Blomgren, Jan, Magnus Henrekson** och **Christian Sandström** (2022). "Hybrid måste vänta". *Dagens Industri*, 21 april.
- Blomgren, Jan, Magnus Henrekson** och **Christian Sandström** (2022). "Slutreplik: Frågan kvarstår: Hur ska ni få el?". *Dagens Industri*, 2 maj.
- Blomgren, Jan, Magnus Henrekson** och **Christian Sandström** (2022). "Replik: Det finns ingen plan för varifrån elen ska komma". *Dagens Nyheter*, 18 maj.
- Blomgren, Jan, Magnus Henrekson** och **Christian Sandström** (2022). "Replik: Sol och vind är en del av elkrisen". *Dagens Nyheter*, 24 augusti.
- Blomgren, Jan, Magnus Henrekson** och **Christian Sandström** (2022). "Ni gjorde kärnkraften olösam – skyll inte på marknaden". *Göteborgs-Posten*, 26 augusti.
- Blomgren, Jan, Magnus Henrekson** och **Christian Sandström** (2022). "Så lyckades de rödgröna skapa dagens elkris". *Expressen*, 31 augusti.
- Blomgren, Jan, Magnus Henrekson** och **Christian Sandström** (2022). "Havsbaserad vindkraft ett svart hål för skattepengarna". *Dagens Nyheter*, 4 oktober.
- Blomgren, Jan, Magnus Henrekson** och **Christian Sandström** (2022). "Slutreplik: Vi har räknat på historiska data istället för gissningar om framtiden". *Dagens Nyheter*, 12 oktober.
- Calmfors, Lars** (2022). "Feltolkat om svensk säkerhet i Nato". *Dagens Industri*, 2 maj.
- Calmfors, Lars** (2022). "Valrörelsen var ett sammanbrott för dialogen mellan ekonomer och politiker". *Dagens Industri*, 26 september.
- Calmfors, Lars, Åsa Löfgren** och **Thomas Sterner** (2022). "Skicka inte pengar till Putin genom sänkt bensin- och dieselskatt". *Dagens Industri*, 25 mars.
- Cappelin, Björn, Tommy Shih** och **Fredrik Sjöholm** (2022). "Så påverkar Kinas partikongress svensk ekonomi". *Dagens Industri*, 17 november.
- Elinder, Mikael, Oscar Erixson** och **Olle Hammar** (2022). "Troligt att Sverige gravt har underskattat antalet ukrainska flyktingar". *Göteborgs-Posten*, 6 april.
- Erligsson, Gissur Ó, David Karlsson, Jessika Wide** och **Richard Öhrvall** (2022). "Den lokala demokratis spelregler måste renodlas". *Dagens Samhälle*, 26 april.
- Forslund, Eva** och **Magnus Henrekson** (2022). "Lad os forske på dansk frem for engelsk. Ellers overseer vi nationale spørgsmål". *Information*, 29 november.
- Forslund, Eva** och **Magnus Henrekson** (2022). "Too much English in our universities?". *BusinessWorld*, 1 november.
- Heller Sahlgren, Gabriel** (2022). "Den svenska grundskolan är bland de bästa i världen". *Dagens Nyheter*, 6 juli.
- Heller Sahlgren, Gabriel** (2022). "Slutreplik: Riktade insatser önskvärda men inte radikala tilltag". *Dagens Nyheter*, 15 juli.
- Henrekson, Magnus** och **Annelie Karlsson** (2022). "Det spelar faktiskt roll vem som äger svenska företag". *Dagens Nyheter*, 7 maj.
- Henrekson, Magnus** och **Christian Sandström** (2022). "Invånare och företag riskerar att bli de stora förlorarna i omställningen i norr". *Dagens Industri*, 17 augusti.

- Henrekson, Magnus** och **Christian Sandström** (2022). "Var finns protesterna mot de nya megaprojekten i Norrbotten?". *Norrbottens-Kuriren*, 19 september.
- Henrekson, Magnus** och **Rissa Seidou** (2022). "Täpp till kryphålen som gör det riskfritt att begå grova brott". *Göteborgs-Posten*, 23 juni.
- Heyman, Fredrik, Pehr-Johan Norbäck** och **Lars Persson** (2022). "Artificiell intelligens skapar ny utflyttningsvåg av jobb". *Dagens Nyheter*, 14 januari.
- Holmberg, Pär** (2022). "M-planen för kärnkraft kan bli kostsam". *Svenska Dagbladet*, 29 juni.
- Holmberg, Pär** (2022). "Slutreplik: Minimera statliga ingripanden på elmarknaden". *Svenska Dagbladet*, 6 juli.
- Holmberg, Pär** och **Thomas Tangerås** (2022). "Skyddat elpris kan förvärra problemen". *Svenska Dagbladet*, 12 augusti.
- Holmberg, Pär** och **Thomas Tangerås** (2022). "Tre förslag för att minska den lokala bristen på el". *Dagens Nyheter*, 1 september.
- Jonung, Lars** och **Daniel Waldenström** (2022). "Slutreplik: Våra kritiker vänder upp och ner på viktiga samband". *Dagens Nyheter*, 4 januari.
- Kärnä, Anders** (2022). "Skär ner på högskolans dyra administratörer". *Svenska Dagbladet*, 28 augusti.
- Ljunge, Martin** (2022). "Inför en krigsskatt på rysk olja och gas". *Svenska Dagbladet*, 8 maj.
- Lundin, Erik** och **Magnus Söderberg** (2022). "Ökande elnätspriser tyder på brister i regleringen". *Dagens Nyheter*, 17 oktober.
- Sanandaji, Nima** och **Gabriel Heller Sahlgren** (2022). "De ungas låga arbetsmoral sätter tillväxten på spel". *Göteborgs-Posten*, 7 juli.
- Sanandaji, Nima** och **Gabriel Heller Sahlgren** (2022). "Ungas arbetsmoral behöver stärkas för att minska arbetslösheten". *Arbetsbladet*, 11 oktober.
- Sanandaji, Nima** och **Gabriel Heller Sahlgren** (2022). "Ungas arbetsmoral behöver stärkas för att minska ungdomsarbetslöshet". *Marie-stads-Tidningen*, 13 juli.
- Sandström, Christian** m.fl. (2022). "Slutreplik: Nyfiken grundforskning kan inte kommanderas fram". *Dagens Nyheter*, 25 april.
- Sandström, Christian** m.fl. (2022). "Varning för den misslyckade industripolitikens återkomst". *Dagens Nyheter*, 22 april.
- Shih, Tommy** och **Fredrik Sjöholm** (2022). "EU har kraftsamlat mot Ryssland – nu behövs också en ny Kinastrategi". *Göteborgs-Posten*, 19 april.
- Skedinger, Per** (2022). "Enkla jobb bidrar till självförsörjning". *Altinget*, 21 juni.
- Skedinger, Per** (2022). "Replik: Missvisande om lägstalöner". *Svenska Dagbladet*, 23 juni.
- Tangerås, Thomas** (2022). "Replik: Dagens regler gynnar väderberoende elproduktion". *Dagens Nyheter*, 8 juli.
- Tåg, Joacim** (2022). "Sverige behöver en blockkedjestrategi". *Svenska Dagbladet*, 16 januari.
- Tåg, Joacim** (2022). "Vi behöver fler utländska investerare". *Vaasa Insider*, 1 mars.
- Waldenström, Daniel** och **Anders Åkerman** (2022). "Riksbankens storköp kan öka ojämlikheten". *Svenska Dagbladet*, 8 januari.
- Westerlund, Joakim, Andreas Bergh** och **Niclas Berggren** (2022). "Replik: Omotiverad attack på doktorand". *Svenska Dagbladet*, 9 november.

Flera av våra forskare skriver även regelbundet krönikor och kolumner i tidningar som *Svenska Dagbladet*, *Dagens Nyheter* och *Børsen*. Dessa finns på ifn.se.

IFN:S SEMINARIESERIE

IFN har veckovisa forskarseminarier där inbjudna forskare från andra institutioner samt IFN-forskare presenterar sina arbeten. I december presenterade Dan-Olof Rooth, SOFI, Stockholms universitet, studien "The (Rising) Importance of Language Proficiency When Hiring Immigrants – A New Field Experimental Approach".

ONSDAG 26 JANUARI

Georg Graetz, Uppsala universitet: "Imperfect Signals".

ONSDAG 2 FEBRUARI

Milena Nikolova, University of Groningen, Nederländerna: "Automation and Meaning". Medförfattare: Femke Cnossen och Boris Nikolaev.

ONSDAG 9 FEBRUARI

Charlotte Paulie, SNS och Statistisk centralbyrå, Oslo, Norge: "Dual Income Taxation and Wealth Inequality". Medförfattare: Markus Ridder och Kerstin Westergren.

ONSDAG 16 FEBRUARI

Per Strömberg, Handelshögskolan i Stockholm: "Carbon Pricing and Firm-Level CO2 Abatement: Evidence from a Quarter of a Century-Long Panel". Medförfattare: Gustav Martinsson, Laszlo Sajtos och Christian Thomann.

ONSDAG 23 FEBRUARI

Anders Åkerman, University of Stavanger, Norge: "Imports and the CO2 Emissions of Firms". Medförfattare: Rikard Forslid and Ossian Prane.

MÅNDAG 7 MARS

Gabriella Massenz, Tilburg University, Nederländerna: "Bunching of Closely Held Corporations: Targeted Tax Incentives, Persistence and Firms' Heterogeneity". Medförfattare: Nicole Bosch.

ONSDAG 9 MARS

Enrico Rubolino, University of Lausanne, Schweiz: "Taxing the Gender Gap: Labor Market Effects of a Payroll Tax Cut for Women in Italy".

ONSDAG 16 MARS

Stephen Jarvis, London School of Economics, Storbritannien: "The Economic Costs of NIMBY-ism: Evidence from Renewable Energy Projects".

ONSDAG 23 MARS

Dennis Rickert, MINES Paris Tech, Frankrike: "When Retail Mergers Benefit Producers, Intermediaries, and Consumers: Empirical Evidence from Germany".

ONSDAG 30 MARS

Anna Salomons, Utrecht University, Nederländerna: "New Frontiers – The Origins and Content of New Work, 1940–2018". Medförfattare: David Autor och Bryan Seegmiller.

ONSDAG 6 APRIL

Andreas Moxnes, University of Oslo, Norge: "Strapped for Cash: The Role of Financial Constraints for Innovating Firms". Medförfattare: Esther Ann Bøler and Karen Helene Ulltveit-Moe.

ONSDAG 20 APRIL

Mikael Lindahl, Göteborgs universitet: "Earnings Expectations and Educational Sorting: An Ex-ante Perspective on Returns to University Education". Medförfattare: Nikolay Angelov, Per Johansson och Ariel Pihl.

ONSDAG 27 APRIL

Erik Grönqvist, Uppsala universitet: "Does the 'Boost for Mathematics' Boost Mathematics? A Large-Scale Evaluation of the 'Lesson Study' Methodology on Student Performance". Medförfattare: Björn Öckert och Olof Rosenqvist.

ONSDAG 4 MAJ

Marianne Simonsen, Aarhus University, Danmark: "Welfare Reform: Consequences for the Children". Medförfattare: Lars Skipper och Jeffrey A. Smith.

ONSDAG 11 MAJ

Ye Zhang, Handelshögskolan i Stockholm: "Impact Investing and Venture Capital Industry: Experimental Evidence".

ONSDAG 18 MAJ

Alex He, University of Maryland, College Park, USA: "Eclipse of Rent-Sharing: The Effects of Managers' Business Education on Wages and the Labor Share in the US and Denmark". Medförfattare: Daron Acemoglu och Daniel le Maire.

MÅNDAG 23 MAJ

Saras D. Sarasvathy, Darden Graduate School of Business, University of Virginia, USA: "Scaling without Capital? Penrosean Resource Substitution in an Accelerator". Medförfattare: Aman Bhuwalia och Paul M. Hamaker.

ONSDAG 25 MAJ

Andrea Pozzi, Einaudi Institute for Economics and Finance (EIEF), Rom, Italien: "Are Housing Prices too Low?". Medförfattare: Claudio Michelacci.

ONSDAG 1 JUNI

Kyle Woodward, University of North Carolina at Chapel Hill, USA: "Pollution Permits: Efficiency by Design".

ONSDAG 15 JUNI

Joan Costa-Font, London School of Economics, Storbritannien: "More than a Currency Club? Effect of the Eurozone Membership on Tolerance to Migrants". Medförfattare: Frank Cowell och Xuezhu Shi.

ONSDAG 7 SEPTEMBER

Johanna Möllerström, George Mason University, Fairfax, USA och IFN: "Lucky to Work". Medförfattare: Puja Bhattacharya.

ONSDAG 14 SEPTEMBER

Renée B. Adams, Oxford University, Storbritannien: "Shareholders and Stakeholders around the World: The Role of Values, Culture, and Law in Directors' Decisions". Medförfattare: Amir N. Licht.

ONSDAG 21 SEPTEMBER

Matti Liski, Aalto University, Finland: "Rational Rationing: A Price-Control Mechanism for a Persistent Supply Shock". Medförfattare: Reyner Gerlagh and Iivo Vehviläinen.

ONSDAG 28 SEPTEMBER

Erik Lindgren, Stockholms universitet: "Plutocratic Voting, Investment in Private Railways, and Sweden's Economic Development: Evidence from a New Database". Medförfattare: Per Pettersson-Lidbom och Björn Tyrefors.

ONSDAG 5 OKTOBER

Anthony Savagar, University of Kent, Storbritannien: "Returns to Scale and Productivity in the Macroeconomy". Medförfattare: Joel Kariel.

ONSDAG 12 OKTOBER

Joonas Tuhkuri, Massachusetts Institute of Technology, Cambridge, USA: "New Evidence on the Effect of Technology on Employment and Skill Demand". Medförfattare: Johannes Hirvonen och Aapo Stenhammar.

ONSDAG 26 OKTOBER

Ronald B. Davies, University College Dublin, Irland: "Pennies from Heaven: Wages and Profit Shifting". Medförfattare: Annette Alstadsæter, Julie Brun Bjørkheim och Johannes Scheuerer.

ONSDAG 9 NOVEMBER

Ola Vestad, Statistics Norway, Oslo, Norge: "Labor Supply and Taxation: A Reappraisal Taking Income Effects into Account". Medförfattare: Michael Graber, Magne Mostad och Gaute Torsvik.

ONSDAG 16 NOVEMBER

Charlotte Ostergaard, BI Norwegian Business School, Oslo, Norge: "Underperformance in Family Successions: The Role of Outside Work Experience". Medförfattare: Irena Kustec och Amir Sasson.

ONSDAG 23 NOVEMBER

Ewa Lazarczyk, Rejkjavik University, Island: "Market Transparency through a Common Data Platform: Evidence from Nord Pool".

ONSDAG 7 DECEMBER

Dan-Olof Roth, SOFI, Stockholms universitet: "The (Rising) Importance of Language Proficiency When Hiring Immigrants – A New Field Experimental Approach".

ONSDAG 14 DECEMBER

Roine Vestman, Stockholms universitet: "Identifying the Benefits from Homeownership: A Swedish Experiment". Medförfattare: Paolo Sodini, Stijn Van Nieuwerburgh och Ulf von Lilienfeld-Toal.

BROWN BAG-SEMINARIER

Brown Bag-seminarierna hålls vanligtvis på måndagar. Där presenteras arbeten på ett tidigt stadium samtidigt som deltagarna äter medhavd lunch. I början av december presenterade Pär Holmberg, IFN, forskning om "Multi-unit auctions with uncertain supply and single-unit demand".

I denna seminarierie presenteras arbeten på ett tidigare stadium jämfört med forskarseminarier, se föregående sidor.

MÅNDAG 14 FEBRUARI

Tove Forsbacka Karlsson, Handelshögskolan i Stockholm: "Empirical Evidence on the Cost Minimization Approach to Estimate Market Power."

MÅNDAGEN 21 FEBRUARI

Simon Ek, Uppsala universitet: "Match Quality and the Cyclical of Rents".

MÅNDAGEN 14 MARS

Magnus Henrekson och **Johan Wennström**, IFN: "Dumbing Down: The Crisis of Quality and Equity in a Once-Great School System and— How to Reverse the Trend".

MÅNDAGEN 28 MARS

Karin Edmark, SOFI, Stockholms universitet, och IFN: "Estimating the Impact of Academic Upper Secondary Education using Centrally Determined Variation in Local Supply".

MÅNDAGEN 4 APRIL

Martin Olsson, IFN: "Long-Run Effects of Technological Change: The Impact of Automation and Robots on Intergenerational Mobility".

Mikael Stenkula, IFN: "What's in a Height – Board Members and Height".

Melinda Suveg, IFN: "Markups as a Hedge for Input Price Uncertainty".

MÅNDAGEN 19 APRIL

Adam Altmejd, SOFI, Stockholms universitet: "Inheritance of fields of study".

MÅNDAGEN 25 APRIL

Andreas Diemer, SOFI, Stockholms universitet: "Spatial Diffusion of Local Economic Shocks in Social Networks: Evidence from the US Fracking Boom".

MÅNDAGEN 2 MAJ

Afzal Siddiqui, Stockholms universitet:
"Climate Policy and Strategic Operations in a Hydro-Thermal Power System". Medförfattare: Farzad Hassazadeh Moghimi, Hanna Ek Fälth och Lina Rechenberg.

MÅNDAGEN 9 MAJ

Filip Mellgren, Stockholms universitet: "Pricing Algorithms in New Environments and the Breakdown of Collusion".

MÅNDAGEN 16 MAJ

Jonas Cederlöf, University of Edinburgh, Storbritannien: "What Makes a Good Caseworker?". Medförfattare: Martin Söderström och Johan Vikström.

TORSDAGEN 19 MAJ

Joakim Jansson, IFN: "Long-Run Effects of Including Low Performing Children in Regular Class".
Lars Persson, IFN: "Market Structure and Patent in Tech Firms".
Joacim Tåg, IFN: "Tolerating Losses for Growth: How US Venture Capitalists Invest Abroad".

MÅNDAGEN 29 AUGUSTI

Bengt Söderlund, Lunds universitet och IFN: "The Impact of Infrastructure on Service Trade". Medförfattare: Devaki Ghose och Patrik Karpaty.

MÅNDAGEN 5 SEPTEMBER

Martin Fischer, Karolinska Institutet och IFN: "The Impact of Education on Social Mobility". Medförfattare: Gawain Heckley och Therese Nilsson.

MÅNDAG 19 SEPTEMBER

Joshua Weiss, Stockholms universitet: "Market Concentration, Growth och Acquisition".

MÅNDAG 26 SEPTEMBER

Demid Getik, Lunds universitet: "Early Socialization and the Gender Wage Gap". Medförfattare: Armando N. Meier.

MÅNDAG 3 OKTOBER

Mark Sanctuary, IVL Svenska miljöinstitutet, Stockholm: "Climate Risks and Global Value Chains: The Impact of the 2011 Thailand Flood on Swedish Firms". Medförfattare: Rikard Forslid.

MÅNDAG 10 OKTOBER

Emil Bustos, IFN: "The Effects of Neighbourhoods on Income, Education, and Health".
Mats Hammarstedt, Linnéuniversitetet och IFN, och **Per Skedinger**, IFN: "Rural Entrepreneurship: A Survey".

MÅNDAGEN 17 OKTOBER

Josefin Videnord, Uppsala universitet: "Do Exporting Firms Import Gender Inequality?". Medförfattare: Olga Lark.

MÅNDAGEN 24 OKTOBER

Olle Hammar, IFN: "The Global Distribution of Human Capital and Total Wealth". Medförfattare: Daniel Waldenström.

MÅNDAGEN 7 NOVEMBER

Roger Svensson, IFN: "Statliga FoU-finansieringen".

MÅNDAGEN 14 NOVEMBER

Sampreet Goraya, Handelshögskolan i Stockholm: "The Rise of Intangible Capital and Its Macroeconomic Implications". Medförfattare: Andrea Chiavari.

MÅNDAGEN 28 NOVEMBER

Björn Tyrefors, IFN: "Restricting Residence Permits: Evidence from a Swedish Reform". Medförfattare: Niklas Blomqvist och Peter Skogman Thoursie.

MÅNDAGEN 5 DECEMBER

Pär Holmberg, IFN: "Multi-Unit Auctions with Uncertain Supply and Single-Unit Demand". Medförfattare: Edward Anderson.

Tribut till Magnus Henreksons forskning om entreprenörskap

18 augusti

FLERA VÄRLDSLEDANDE FORSKARE deltog i slutet av augusti i en av IFN arrangerad vetenskaplig konferens om entreprenörskap, humankapital och innovativa samarbetsblock. Konferensen hölls för att uppmärksamma forskning av Magnus Henrekson som var vd för IFN 2005–2020 (ses ovan, längst till vänster i främre raden).

– Magnus har producerat mängder med värdefull forskning om entreprenörskap, sa Mark Sanders, Maastricht University. Han har själv tagit Magnus Henreksons forskning till utgångspunkt i en studie om entreprenörers betydelse i kriser.

Mirjam van Praag, Vrije Universiteit Amsterdam, talade om Magnus Henreksons förmåga att tänka utanför boxen:

– Fokus i litteraturen har hittills varit förnuft och rationalitet. Jag tror att för att förstå entreprenörskap i ett tidigt skede borde vi sannolikt relatera till Magnus ”lekfullhet”.

– Den här presentationen är en hyllning till Magnus för utan honom och denna konferens hade min uppsats aldrig skrivits, sa Simon Parker, Ivey Business School. Hans studie handlar om lobbying och entreprenörskap. □

Några av de forskare som presenterade forskning: Från vänster David B. Audretsch, Indiana University, USA, Mirjam van Praag, Vrije Universiteit Amsterdam, och Mark Sanders, Maastricht University, båda Nederländerna, samt John Haltiwanger, University of Maryland, USA, och Maria Minniti, Syracuse University, USA.

Finansiering av forskningen

IFN finansieras av en rad stiftelser och organisationer – både privata och offentliga. Anslagsgivarna presenteras i bokstavsordning.

ALMEGA	JAN WALLANDERS OCH TOM HEDELIUS STIFTELSE	SVENSKT NÄRINGS- LIV
CARL BENNET AB	OCH TORE BROWALDHS STIFTELSE	SVEN SVENSSONS STIFTELSE FÖR NUMISMATIK
ENERGIFORSK	JOHAN OCH JAKOB SÖDERBERGS STIFTELSE	TORSTEN SÖDERBERGS STIFTELSE
ENERGIMYNDIGHETEN	JOHN TEMPLETON FOUNDATION	VETENSKAPSRÅDET
ERICSSON AB	LÄNSFÖRSÄKRINGSBOLAGETS FORSKNINGSFOND	
FAMILJEN KAMPRADS STIFTELSE	MARIANNE OCH MARCUS WALLENBERGS STIFTELSE	
FAMILY BUSINESS NETWORK	NORDIC CAPITAL UTBILD- NINGSTIFTELSE	
FORMAS	RAGNAR SÖDERBERGS STIFTELSE	
FORSKNINGSRÅDET FÖR HÄLSA, ARBETSLIV OCH VÄLFÄRD (FORTE)	RIKSBANKENS JUBILEUMSFOND	
HAKON SWENSON STIFTELSEN	SILICON VALLEY COMMUNITY FOUNDATION	
INSTITUTET FÖR ARBETSMARK- NADS- OCH UTBILDNINGSPOLI- TISK UTVÄRDERING (IFAU)		

INSTITUTET FÖR NÄRINGS-
LIVSFORSKNING (IFN) är en privat
och icke vinstdrivande stiftelse. Institutet grundades
1939 av Sveriges Industriförbund och Svenska Arbets-
givareföreningen (SAF) med syftet att forska om eko-
nomiska och sociala frågor av betydelse för näringslivets
utveckling. IFN finansieras i dag av en rad stiftelser och
organisationer – både privata och offentliga.

– Att IFN är ett privat institut ser vi som en styrka,
säger professor Fredrik Sjöholm, vd för IFN. Statliga
satsningar och prioriteringar har alltid spelat en stor
roll för den nationalekonomiska forskningens inrikt-
ning. IFN har genom åren säkerställt att det funnits en
företags- och näringslivsrelaterad ekonomisk forskning i
Sverige.

IFN har en lång tradition av att bedriva forskning
med hög integritet och kvalitet. Forskningsämnen skif-
tar med tiden, strävan är att forskarna på IFN ska ta sig
an aktuella och angelägna frågor. Därigenom kan IFN
vara en viktig aktör i såväl forskarvärlden som samhälls-
debatten. □

Läs mer om finansärer och finansiering på
ifn.se/finansiering.

© INSTITUTET FÖR NÄRINGSLIVSFORSKNING

BOX 55665

102 15 STOCKHOLM

08-665 45 00

WWW.IFN.SE

INFO@IFN.SE

ISSN 1654-0824 (PRINT)

ISBN 978-91-7204-750-1; ISSN 2002-9241 (ONLINE)

TEXT INSTITUTET FÖR NÄRINGSLIVSFORSKNING

GRAFISK FORM IRONS DESIGN

SÄTTNING IFN OCH RP FORM

TRYCK HYLTE TRYCK

FOTO KARL GABOR, EVA MALM ÖHRSTRÖM, ELISABETH GUSTAFSSON, JÖRGEN NILSON, ISTOCK, PIXABAY, ANDERS LÖWDIN/SVERIGES RIKSDAG, AMY HIRSCH/UNSPLASH, JOHN CAMERON/UNSPLASH, ANDREA DE SANTIS/UNSPLASH, KONKURRENSVERKET, ESO, FINANSPOLITISKA RÅDET, SNS, MODERATERNA OCH KONJUNKTURINSTITUTET.

31

working papers publicerades under året

22

rapporter författade av IFN-forskare för utomstående organisationer såsom ESO och SNS

”Under den elkris som seglade upp i valrörelsen kan man närmast tala om ett totalt sammanbrott för dialogen mellan ekonomer och politiker.”

LARS CALMFORS I
DAGENS INDUSTRI

29%

av artiklarna i Ekonomisk Debatt under 2022 hade IFN-forskare som författare

54

debattartiklar inklusive repliker skrivna av IFN-forskare

2022

Året som gått på Institutet för Näringslivsforskning

IFN är ett oberoende och privat forskningsinstitut inom nationalekonomi. Institutets uppgift är att bedriva forskning av högsta internationella kvalitet på områden av central betydelse för svensk ekonomi och näringslivets utveckling.

IFN vill vara en källa till kunskap om näringslivets förutsättningar och utveckling för beslutsfattare, experter, rådgivare och journalister som arbetar med och intresserar sig för näringslivets villkor. Forskningen är opartisk och oberoende. Professionell integritet och objektivitet är riktlinjerna för all forskning och analys vid institutet.

Forskningen har under året bedrivits inom fyra program: Företagens konkurrenskraft, Entreprenörskapets ekonomi, Hållbar energiomställning och Institutioner, marknader och näringsliv. Inom dessa program rymms ett stort antal projekt om allt från digitalisering och utbildningens betydelse för samhällsutvecklingen till snabbväxande företag, innovationer och skatter.